

Nota internationalisering gemeente Maastricht

Maastricht: internationale ster onder de steden

oktober 2013

Gemeente Maastricht

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	6
2 Strategie	8
2.1 Internationaliseringsperspectief	8
2.2 Toekomstvisie Maastricht 2020	9
2.2.1 Internationale kennisstad: het versterken van kennis en innovatie	9
2.2.2 Complete cultuurstad: het versterken van de relatie tussen cultuur en economie	10
2.2.3 Internationale ontmoetingsstad: het versterken van het nieuwe werken, winkelen en bezoeken	10
2.2.4 Randvoorwaarden	11
3 Uitwerking: algemene actielijnen en randvoorwaarden	13
3.1 Cultuuromslag en organisatorische inbedding	13
3.2 Netwerken	14
3.3 Lobby	14
3.4 Fondsenwerving	15
3.5 Stedenbanden, vriendschapsbanden en samenwerkingsverbanden met andere steden	15
3.6 Meertaligheid	16
3.7 Een Europaplein in Maastricht	17
4 Uitvoeringsprogramma internationalisering 2014	18
4.1 Inleiding	18
4.2 Uitvoeringsprogramma internationalisering 2014 per begrotingsprogramma	18
5 Uitwerking via de gemeentelijke begrotingsprogramma's	23
5.1 Programma 1: Bestuur en dienstverlening	23
5.1.1 Bestuurlijke en (Eu)regionale samenwerking	23

5.1.2	Publieke dienstverlening	25
5.2	Programma 2: Integrale veiligheid	26
5.3	Programma 3: Economie en werkgelegenheid	26
	5.3.1 Internationale kenniseconomie	26
	5.3.2 Economische structuurversterking	28
	5.3.3 Vrijetijdseconomie	29
5.4	Programma 4: Sociale zekerheid en re-integratie	30
5.5	Programma 5 en 6: Samenleven	30
5.6	Programma 7: Sport en recreatie	30
5.7	Programma 8: Kunst en cultuur	30
5.8	Programma 9: Onderwijs	31
5.9	Programma 10: Stadsontwikkeling en Programma 11: Wonen	32
	5.9.1 Stadsontwikkeling, ruimte en wonen	32
	5.9.2 Monumenten, archeologie en cultuurhistorie (cultureel erfgoed)	32
5.10	Programma 12: Verkeer en mobiliteit	33
5.11	Programma 13: Beheer openbare ruimte en buurtgericht werken	33
5.12	Programma 14: Natuur, milieu en afval	34
5.13	Programma 15: Algemene inkomsten en uitgaven	34
6	Financiën en personeel	35
7	Verantwoordingscyclus	36
	Bijlage: Overzicht internationale instellingen en instituten	37

Samenvatting

Deze nota beschrijft de internationaliseringsstrategie van de gemeente Maastricht op basis van de gemeentelijke ambities zoals deze zijn beschreven in de Stadsvisie 2030 en doorvertaald in de economische visie, structuurvisie en sociale visie. Deze nota formuleert dan ook geen nieuwe beleidsdoelen, maar geeft aan hoe internationalisering bij kan dragen aan het realiseren van deze eerder geformuleerde ambities.

Internationalisering is in haar algemene betekenis 'het leggen van verbindingen met het buitenland'. Dat is waar deze nota richting aan wil geven: het leggen van verbindingen (in de ruimste zin van het woord) met burgers, overheden of instellingen in het buitenland, maar ook met internationals in Maastricht, als middel om de beleidsdoelen zoals geformuleerd in de gemeentelijke visiedocumenten (en uitgewerkt in de verschillende begrotingsprogramma's) te realiseren.

De Stadsvisie 2030, de Economische Visie 2020, de Structuurvisie en de Sociale Visie zetten voor Maastricht een internationale ambitie neer. Deze nota zet de koers uit om deze ambitie te vertalen naar concrete actielijnen die aansluiten bij deze visies en de uitwerking daarvan in de verschillende gemeentelijke begrotingsprogramma's. Maastricht kiest ervoor om niet een zelfstandig internationaliseringsprogramma op te stellen. Wij zullen 'mainstream' via de begrotingsprogramma's uitwerking geven aan internationalisering. Deze benadering vraagt wel een samenhangende visie en sturing op internationalisering. Deze nota fungeert als kader voor de internationale ambities in de verschillende begrotingsprogramma's en geeft zicht op concrete resultaten die we de komende tijd willen realiseren.

De visie op Maastricht in 2020 zoals deze ook in de eerder dit jaar verschenen Economische Visie Maastricht 2020 is gepresenteerd (en eerder ook is beschreven in de Stadsvisie 2030) is leidend voor de internationaliseringsstrategie van Maastricht. Deze integrale visie is gericht op drie speerpunten:

- het versterken van kennis en innovatie;
- het versterken van cultuur in relatie tot economie;
- het versterken van Maastricht als ontmoetingstad.

Daarnaast wordt ingezet op het verbeteren van een aantal cruciale randvoorwaarden, waaronder een aantrekkelijker vestigingsklimaat en noodzakelijke grensoverschrijdende verbindingen.

Dé strategische opgave op het gebied van internationalisering is om Maastricht te verbinden met en verankeren in de Euregio Maas-Rijn, Europa en de wereld, en daarnaast om in Maastricht zelf een woon- en leefklimaat te bevorderen waar internationals zich welkom en thuis voelen. Dat kan bijvoorbeeld door in Europese (gesubsidieerde) projecten deel te nemen, stedenbanden of samenwerkingsverbanden met andere steden en regio's in Europa aan te gaan, Europees beleid te beïnvloeden en door in een sterk internationaal netwerk actief te zijn.

Maastricht wil actief vorm geven aan internationalisering. Internationalisering is een middel om onze doelen te bereiken. Het realiseren van onze internationaliseringsactiviteiten kunnen wij echter niet alleen. Gezamenlijk met onze partners in de stad en de (Eu)regio (medeoverheden, bedrijven, instellingen en burgers) geven we hieraan invulling. De gemeente Maastricht kan met name verbindend handelen en de benodigde dynamiek faciliteren: het moet andere partners ook mogelijk gemaakt worden. Maastricht kan dat niet alleen. Daarvoor zal zij steeds op het meest optimale niveau moeten kunnen acteren met verschillende partijen, op lokale, regionale, nationale en internationale schaal.

Maastricht zoekt actief de partners op in de Euregio Maas-Rijn alsmede in het stedennetwerk van Maastricht, Aken, Hasselt, Heerlen en Luik (MAHHL). Maastricht werkt intensief samen met de beide andere steden in Zuid-Limburg. Maastricht zet zich bewust van haar positie in voor de belangen van haar buurgemeenten in het Heuvelland, maar ook met een open blik door haar grensligging door samenwerkingsafspraken te maken met Belgische buurgemeenten als Tongeren, Riemst, Lanaken en Bilzen.

1 Inleiding

Doel van deze nota

Deze nota beschrijft de internationaliseringsstrategie van de gemeente Maastricht op basis van de gemeentelijke ambities zoals deze zijn beschreven in de Stadsvisie 2030 en doorvertaald in de economische visie, structuurvisie en sociale visie. De nota fungeert als kader voor de internationale ambities in de verschillende begrotingsprogramma's en geeft zicht op concrete resultaten die we de komende tijd willen realiseren.

Stadsvisie 2030, Economische Visie 2020, Structuurvisie en Sociale Visie

De Stadsvisie 2030 beschrijft de strategische lange termijn visie van de gemeente. Deze visie is meer concreet doorvertaald in de Economische Visie, de Structuurvisie en de Sociale Visie. Onze ambitie is om Maastricht intern en extern, lokaal, regionaal, nationaal en internationaal op de kaart te zetten als kennisstad, cultuurstad en woonstad. Als een stad bekend staat als kansrijk (imago) en dat ook bewijst (identiteit) leidt dat tot een reputatie die een aantrekkende kracht ontwikkelt op bewoners en bedrijven die deze kansen zoeken en waarmaken (dynamiek). Het internationaliseringsbeleid positioneert Maastricht daarbij in internationaal perspectief.

Deze ambitie kan alleen worden waargemaakt indien Maastricht beschikt over een excellent grensoverschrijdend leef- en vestigingsklimaat. Hierin worden in lijn met de in 2013 gepresenteerde Economische Visie drie hoofdelementen onderscheiden: het versterken van kennis en innovatie, het versterken van cultuur in relatie tot economie en het versterken van Maastricht als ontmoetingstad. Daarnaast is het verbeteren van een aantal cruciale randvoorwaarden essentieel, waaronder een aantrekkelijker vestigingsklimaat en noodzakelijke grensoverschrijdende verbindingen. De keuzes die Maastricht in de Structuurvisie 2030 heeft gemaakt sluiten hier bij aan. Maastricht gaat voor een versterking van de internationale positionering, zorgt voor een robuuste en duurzame bereikbaarheid, investeert in groen en landschap en vergroting van de stedelijkheid en ontmoeting.

Missie statement College

In het missie statement van het College van Burgemeester en Wethouders worden de stedelijke ambities en het bijbehorende gewenste imago nadrukkelijk voor het voetlicht gebracht. Dat imago van de stad en het genereren van naamsbekendheid zijn van cruciaal belang. Inwoners, bezoekers, instellingen en bedrijven van de stad moeten daarom gastvrij en met service van een hoge kwaliteit bediend worden.

Belangrijke (rand)voorwaarden moeten vervuld worden om een concurrerende stad en regio te worden en blijven:

“Wij werken aan het Maastricht van morgen. Maastricht is de ster onder de steden.

Een bijzondere stad die monumentale kwaliteiten koppelt aan jeugdige dynamiek. Een Europese stad. Een 'stadse stad' die ruimte biedt voor spannende ontmoetingen. Zichtbaar creatief, innoverend en ondernemend door veelkleurige bewoners en bedrijven. Een scharnierpunt in een Europese regio. Maar bovenal een stad met een unieke kwaliteit van leven waar iedere Maastrichtenaar meetelt en meedoet. Hier is iedereen een ster.

Wij blijven investeren om het goede te behouden en innovaties te stimuleren. Zowel fysiek, economisch, sociaal-maatschappelijk als in cultuur en kennis. In onze keuzes zijn we helder en betrouwbaar. De rol van het gemeentebestuur is die van regisseur, stimulator en verbinder. Wij creëren de randvoorwaarden zodat individuen, groepen en bedrijven kansen krijgen en kunnen benutten.”

Definitie en reikwijdte

Internationalisering is in haar algemene betekenis 'het leggen van verbindingen met het buitenland'. Dat is waar deze nota richting aan wil geven: het leggen van verbindingen (in de ruimste zin van het woord) met burgers, overheden of instellingen in het buitenland. Internationalisering is een middel om de beleidsdoelen zoals geformuleerd in de gemeentelijke visiedocumenten (en uitgewerkt in de verschillende begrotingsprogramma's) te realiseren.

Deze verbindingen kunnen variëren van beleidsafstemming met Lanaken en Riemst over ruimtelijke plannen tot het realiseren van grensoverschrijdende openbaar vervoersverbindingen, samenwerking met Europese kenniscentra of China. Deze nota gaat dus niet over het formuleren van inhoudelijke beleidsdoelstellingen, maar wel over de vraag op welke wijze (proces) we ons beleid met het buitenland kunnen verbinden en daarmee versterken. Keuzes moeten gemaakt worden op welke verbindingen ingezet zal worden en wat daarbij de rol van de gemeente Maastricht is.

Tegelijkertijd investeren wij in tal van ontwikkelingen in Maastricht die een belangrijke bijdrage leveren aan het internationale vestigingsklimaat en/of het internationale imago van Maastricht, zonder dat deze evenwel in directe samenwerking met het buitenland ontwikkeld worden. Een hoogwaardige leef- en werkomgeving, culturele voorzieningen, infrastructuur, het MECC, internationale instellingen en instituten en evenementen (zoals bijvoorbeeld United World College, EIPA en TEFAF) zijn vestigingsfactoren die voor Maastricht als internationale stad van eminent belang zijn. Het verder vergroten van de internationale aantrekkelijkheid van Maastricht is dan ook cruciaal.

Doorvertaling naar een internationaliseringsstrategie

De Stadsvisie 2030, de Economische Visie 2020, de Structuurvisie en de Sociale Visie zetten voor Maastricht een internationale ambitie neer. Deze nota zet de koers uit om deze ambitie te vertalen naar concrete actielijnen die aansluiten bij deze visies en de uitwerking daarvan in de verschillende gemeentelijke begrotingsprogramma's. Maastricht kiest ervoor om niet een zelfstandig internationaliseringsprogramma op te stellen. Wij zullen 'mainstream' via de begrotingsprogramma's uitwerking geven aan internationalisering. Deze benadering vraagt wel een samenhangende visie en sturing op internationalisering.

Deze nota laat zien hoe internationalisering doorwerkt in de afzonderlijke gemeentelijke begrotingsprogramma's, en welke resultaten we daarbij willen bereiken. Op onderdelen, met name economie en werkgelegenheid, kunst en cultuur en verkeer en mobiliteit wordt aan die doorwerking al duidelijk vorm gegeven. Er zijn echter ook terreinen zoals duurzaamheid, wonen, sport en zorg waarvan het internationale aspect nog minder zichtbaar is uitgewerkt. Er is dus nog een vervolgstap nodig waarin internationalisering voor de relevante beleidsterreinen in lijn met de verschillende stadsvisies wordt uitgewerkt. Deze nota bewerkstelligt dat via de jaarlijkse programmabegroting vanuit de begrotingsprogramma's zelf bijsturing van lopende werkzaamheden plaatsvindt en witte vlekken worden ingevuld. Op die manier blijft internationalisering geïntegreerd met en verankerd in de gemeentelijke taken.

In hoofdstuk 2 wordt de internationaliseringsstrategie voorgesteld en wordt ingegaan op de rol van de gemeente daarin. Hoofdstuk 3 bevat een uitwerking van algemene actielijnen en randvoorwaarden - werkwijze, middelen en lobby - die noodzakelijk zijn voor een succesvolle internationaliseringsstrategie. Hoofdstuk 4 presenteert een concreet uitvoeringsprogramma internationalisering voor het komende begrotingsjaar 2014: op welke manier gaan we in 2014 concreet, via de gemeentelijke begrotingsprogramma's, uitvoering geven aan internationalisering? Tenslotte wordt in hoofdstuk 5 een uitgebreide doorkijk gegeven naar de uitwerking van internationalisering in het gemeentelijk beleid: hoe draagt internationalisering al bij, en op welke wijze kan internationalisering nog meer bijdragen aan het realiseren van onze beleidsdoelstellingen?

2 Strategie

2.1 Internationaliseringsperspectief

Inleiding

Maastricht is een stad met een internationaal karakter. Dat is niet vreemd gezien de geografische ligging, de vele internationale inwoners (waaronder een grote groep studenten), instituten, bedrijven en kennisinstellingen. Deze ligging biedt naast een uniek karakter ook unieke kansen. Internationalisering is voor de toekomst van Maastricht dan ook onvermijdelijk en noodzakelijk. Maastricht en de regio kunnen juist floreren als zij goed zijn verbonden met steden en regio's elders in Europa en de wereld.

Er zijn drie perspectieven van waaruit het thema internationalisering kan worden benaderd en die in de uitwerking van de nota worden meegenomen:

- van binnen naar buiten, dat wil zeggen vanuit Maastricht naar het buitenland kijkend en handelend;
- van buiten naar binnen, dat wil zeggen vanuit het buitenland naar Maastricht kijkend en handelend;
- het Euregionale perspectief: praktisch handelen binnen de eigen Euregio op velerlei vlak.

Het Euregionale perspectief biedt daarbij een extra en unieke dimensie op het gebied van internationalisering. Vanwege onze centrale ligging middenin de Euregio Maas-Rijn en de nabijheid van de buurlanden België en Duitsland is het, ondanks de aanwezige weerstanden die grenzen nu eenmaal met zich meebrengen, voor de toekomst van Maastricht en de regio essentieel om werk te maken van Euregionale samenwerking. Maastricht Culturele Hoofdstad 2018 samen met de Euregio Maas-Rijn kan daarbij als uitstekend voorbeeld voor toekomstige samenwerking op andere beleidsterreinen worden beschouwd. Niet alleen voor economische samenwerking, maar ook op andere terreinen die bepalend zijn voor ons leef- en vestigingsklimaat.

De visie op Maastricht in 2020 zoals deze ook in de eerder dit jaar verschenen Economische Visie Maastricht 2020 is gepresenteerd (en eerder ook is beschreven in de Stadsvisie 2030) is leidend voor de internationaliseringsstrategie van Maastricht. Deze integrale visie is gericht op drie speerpunten:

- het versterken van kennis en innovatie;
- het versterken van cultuur in relatie tot economie;
- het versterken van Maastricht als ontmoetingstad.

Daarnaast wordt ingezet op het verbeteren van een aantal cruciale randvoorwaarden, waaronder een aantrekkelijker vestigingsklimaat en noodzakelijke grensoverschrijdende verbindingen.

De nota internationalisering geeft in relatie tot de Stadsvisie 2030 en de Economische Visie Maastricht 2020 aan hoe internationalisering kan bijdragen aan het realiseren van deze toekomstvisie voor Maastricht.

Dé strategische opgave op het gebied van internationalisering is Maastricht te verbinden met en verankeren in de Euregio Maas-Rijn, Europa en de wereld, en daarnaast om in Maastricht zelf een woon- en leefklimaat te bevorderen waar internationals zich welkom en thuis voelen. Dat kan bijvoorbeeld door in Europese (gesubsidieerde) projecten deel te nemen, stedenbanden of samenwerkingsverbanden met andere steden en regio's in Europa aan te gaan, Europees beleid te beïnvloeden en door in een sterk internationaal netwerk actief te zijn.

In deze nota wordt de stap gezet om vanuit de economische visie als onderlegger de internationale blik gemeentebreed te verruimen. Hierbij wordt gekozen voor een dynamische en resultaatgerichte aanpak langs de lijnen van de gemeentelijke begrotingsprogramma's. Op onderdelen, met name economie en werkgelegenheid, kunst en cultuur en verkeer en mobiliteit is via programma's al in concrete uitwerking voorzien, voor andere beleidsvelden is dat nog niet of minder het geval. Hier ligt dus nog een opgave. Deze nota beoogt dat via de

jaarlijkse programmabegroting vanuit de begrotingsprogramma's zelf bijsturing van lopende werkzaamheden plaatsvindt en witte vlekken worden ingevuld. Op die manier wordt internationalisering geïntegreerd met de gemeentelijke taken.

Rol van de gemeente

Maastricht wil actief vorm geven aan internationalisering. Internationalisering is een middel om onze doelen te bereiken. Het realiseren van onze internationaliseringsactiviteiten kunnen wij echter niet alleen. Gezamenlijk met onze partners in de stad en de (Eu)regio (medeoverheden, bedrijven, instellingen en burgers, maar bijvoorbeeld ook de culturele sector) geven we hieraan invulling. De gemeente Maastricht kan met name verbindend handelen en de benodigde dynamiek faciliteren: het moet andere partners ook mogelijk gemaakt worden. Daarvoor zal zij steeds op het meest optimale niveau moeten kunnen acteren met verschillende partijen, op lokale, regionale, nationale en internationale schaal.

Maastricht zoekt actief de partners op in de Euregio Maas-Rijn alsmede in het stedennetwerk van Maastricht, Aken, Hasselt, Heerlen en Luik (MAHHL). Maastricht werkt intensief samen met de beide andere steden in Zuid-Limburg (Sittard-Geleen en Heerlen) en met de provincie Limburg. Maastricht zet zich bewust van haar positie in voor de belangen van haar buurgemeenten in het Heuvelland (Vaals, Gulpen-Wittem, Meerssen, Valkenburg en Eijsden-Margraten), maar ook met een open blik door haar grensligging door samenwerkingsafspraken te maken met Belgische buurgemeenten als Tongeren, Riemst, Lanaken en Bilzen. De provincie Limburg heeft overigens recent ook een nota internationalisering opgesteld. De ambities en inhoud van deze provinciale en de gemeentelijke nota internationalisering sluiten nauw op elkaar aan.

2.2 Toekomstvisie Maastricht 2020

Zoals hiervoor al beschreven is de visie op Maastricht in 2020 zoals deze ook in de eerder dit jaar verschenen Economische Visie Maastricht 2020 is gepresenteerd leidend voor de internationaliseringsstrategie van Maastricht.

2.2.1 Internationale kennisstad: het versterken van kennis en innovatie

Maastricht streeft naar een duurzame, internationaal georiënteerde kenniseconomie waarin voor burgers banen op alle niveaus bereikbaar blijven. Daartoe presenteert zij zich samen met Zuidoost Nederland (Brainport) en de buurregio's nationaal en internationaal als één kennisregio. Maastricht richt zich als onderdeel van de Zuid-Limburgse regio op topsectoren zoals Leisure, Life Sciences & Health, Zorg, Nieuwe Materialen Energie, Logistiek en Smart Systems. Dat doet de stad samen met het bedrijfsleven, de kennisinstellingen en overheden in de technologiedriehoek Eindhoven, Leuven, Aken (ELAt) ieder vanuit zijn eigen rol over de grenzen heen. Specifiek voor Maastricht liggen kansen in de Leisure, Life Sciences en Health en in combinatie met andere sectoren. De Chemelot Campus en de Maastricht Health Campus hebben daarin een bijzondere positie en worden sterk geprofileerd binnen de regio, zodat zij de internationale concurrentie aankunnen. Versterkte en gebundelde aandacht voor deze topsectoren heeft een positief effect op de totale werkgelegenheid van de regio, vergroot de regionale innovatiekracht en opent als het ware de grenzen.

Maastricht is een universiteitsstad. Door nieuwe opleidingen op bachelor en master niveau, postacademisch onderwijs, bedrijven- en opleidingscentra, nieuwe vormen van onderwijs en onderzoekswaartepunten tot stand te brengen samen met het bedrijfsleven en andere kennisinstellingen in de regio neemt ontstaat een innovatieve omgeving waarin hoogwaardige bedrijvigheid en spin-offs groeien. Onderwijsinstellingen bundelen in de regio hun krachten om een meer flexibel en hoogwaardig opleidingsaanbod te kunnen bieden. Ondernemers zijn voldoende gefaciliteerd om internationaal te kunnen ondernemen. Het geloof en de kracht in deze regio neemt toe en zorgt voor nieuw elan en dynamiek die weer aantrekkelijk is voor nieuwe kenniswerkers. Maastricht maakt niet langer deel uit van een regio die bekend staat om vergrijzing en krimp, maar Maastricht maakt deel uit van een innovatieve regio. Een regio die in staat is gebleken om krimp om te zetten in een kans en die daarmee op een duurzame wijze aan haar eigen toekomst werkt.

Maastricht heeft de nabijheid van de grenzen omgezet in een belangrijk voordeel: een stad waar de meertaligheid van haar burgers en de nabijheid van native speakers een belangrijke vestigingsfactor is geworden. Waar burgers juist veel meer kansen op werk hebben door de economische dynamiek van een grensregio. De groep van internationale kenniswerkers voelt zich thuis in een stad die door de vele faciliteiten, openheid en door haar grensligging véél meer internationaal perspectief biedt dan veel andere steden.

2.2.2 Complete cultuurstad: het versterken van de relatie tussen cultuur en economie

Maastricht wil een complete cultuurstad zijn. Maastricht ziet de professionele culturele infrastructuur en een sterke creatieve sector als grote impulsen voor de kenniseconomie. De creatieve industrie wordt een belangrijke topsector en groeit qua directe werkgelegenheid met minstens 1000 banen. Centraal in de ambitie staat de groei van nieuwe en de versterking van bestaande culturele en creatieve ondernemingen en initiatieven vanuit de in Maastricht (en in de Euregio) aanwezige kunstvakopleidingen. Maastricht wil haar profiel als cultureel kernpunt binnen Nederland en als sterke en productieve cultuurstad binnen de Euregio sterk en duurzaam uitbouwen. Want binnen de Euregio kan de creatieve industrie een sector worden die ook in Europa het verschil maakt. De creatieve industrie weet haar eigen Maastrichtse identiteit uit te dragen op vele internationale festivals, podia en exposities. De creatieve industrie wordt een belangrijke topsector en groeit qua directe werkgelegenheid:

- Made in Maastricht wordt zowel een begrip als een label dat een brug weet te slaan naar de vele ambachtelijke ondernemers;
- De Euregio wordt vanzelfsprekend eerste exportland.

Het culturele klimaat weet nieuwe kenniswerkers te interesseren voor deze regio en aan zich te binden. Ook weet Maastricht een brug te slaan tussen de reeds langer in Maastricht aanwezige bevolking en de nieuwkomers en hen beide volop te laten participeren in nieuwe evenementen, nieuwe cultuuruitingen en bestaande cultuuruitingen die Maastricht uniek maken. Maastricht jaagt het cultureel en creatief potentieel aan en legt de verbindingen in de Euregio, waardoor het culturele aanbod veel toegankelijker en meer divers is.

2.2.3 Internationale ontmoetingsstad: het versterken van het nieuwe werken, winkelen en bezoeken

Maastricht is de stad van het nieuwe werken en bezoekstad voor mensen uit de regio, Euregio en daarbuiten. Hier komen mensen om te werken, te studeren, te ontspannen en anderen te ontmoeten. De historische binnenstad weet met haar diversiteit en kwaliteit van het winkelaanbod bezoekers te blijven trekken. Op iedere straathoek is WiFi-ontvangst. De bezoekers worden gastvrij ontvangen. Meertaligheid zoals Engels, Frans, Duits hoort daarbij. Door meer functiemenging en tijdelijke invullingen met nieuwe creatieve ideeën ontstaan op een aantal plekken in de binnenstad nieuwe winkelconcepten die dit combineren met hun aanbod via internet. Mensen prefereren winkelen in de Maastrichtse binnenstad, boven het shoppen via internet vanwege het totaalaanbod en de ambiance die de stad biedt.

Nieuwe culturele evenementen in de binnenstad en daarbuiten zijn in trek bij de bezoekers en voldoen ook aan de behoefte van studenten en jongeren. Bestaande tradities en evenementen die bijdragen aan het unieke karakter van Maastricht worden waar wenselijk verbreed. Zakelijke bijeenkomsten, studie en meer ontspannende activiteiten worden in Maastricht gecombineerd en de scheiding tussen recreëren, studeren en werken vervaagt zichtbaar. Dat maakt de binnenstad nog levendiger en dynamischer. In Randwyck vervult het MECC hierin een centrale rol. Door nieuwe combinaties van werkplekken, expositie, ontmoetingsplekken en recreërplekken mogelijk te maken, ontstaan op natuurlijke wijze nieuwe netwerken.

Het toerisme krijgt door de omslag naar belevingstoerisme een nieuwe dimensie. Toeristen doen vaker en langer Maastricht aan omdat ze dit combineren met een meerdaags bezoek aan de Euregio. 's Ochtends raften in de Ardennen, 's middags kuren in het Heuvelland en 's avonds naar een muziekvoorstelling in het Theater aan het Vrijthof, maar dat kan natuurlijk ook over meer dagen worden verspreid. Het gezamenlijke Europese verleden is interessant voor de internationale bezoeker die op deze manier diverse culturele invloeden kan opdoen. De

Euregio presenteert zich als één interessant verblijfsgebied waarin de Europese gedachte een soort landmark wordt.

Het congresstoerisme krijgt een nieuwe impuls door de kwaliteiten van de stad nog beter te benutten en door nieuwe concepten te ontwikkelen die aansluiten bij de behoefte vanuit bijvoorbeeld de groeisectoren in de regio. Met name de Maastricht Health Campus biedt mogelijkheden om via het congres- en zakelijk toerisme de kennis op de markt te brengen.

2.2.4 Randvoorwaarden

Dit vergezicht aan ambities vraagt ook vergezichten aan randvoorwaarden. Ook hier wordt de blik gericht op 2020.

Woonmilieus, voorzieningen en openbare ruimten

Een eerste randvoorwaarde is de totale kwaliteit van de stedelijke voorzieningen en het imago dat daarbij hoort. Deze factoren bepalen immers in belangrijke mate de economische vitaliteit van de stad. Daarom is het belangrijk dat er nieuwe voorzieningen en nieuwe woonmilieus komen die passen bij Maastrichtse burgers en de groep van (jonge) kenniswerkers die de stad aan zich wil binden. Daarbij hoort ook het durven denken in nieuwe concepten: flexibeler, vraaggericht en waar mogelijk met functiemenging.

(Grens)overschrijdende verbindingen

Een goede (grensoverschrijdende) bereikbaarheid, voor zowel personen- als goederenvervoer is cruciaal voor het functioneren van de (kennis)economie en voor het vestigingsklimaat. Dit geldt voor zowel de (kwaliteit) van de verbindingen met de rest van Nederland en met Europa, als voor de knooppunten tussen de verschillende modaliteiten (spoor, weg, water en lucht). Voor de letterlijke bereikbaarheid van banen in de regio zijn goede verbindingen noodzakelijk. Goede verbindingen nationaal, binnen de Euregio en aansluiting op het Europese openbaar vervoernet evenals goede verbindingen met (de) internationale luchthavens in de nabijheid. Maastricht Aachen Airport is méér dan een nabijgelegen luchthaven, zij straalt de ambitie van Maastricht internationale congresstad uit. Randwyck is meer dan een regionaal treinstation, het is een belangrijke schakel op het internationale vervoernet dat de Maastricht Health Campus aansluit op de regio. De Beatrixhaven is meer dan een multimodaal bedrijventerrein, het draagt bij aan de innovatie en het succes van de staalindustrie.

Duurzaamheid

Duurzame ontwikkeling is voor Maastricht een voorwaarde om ambities op de lange termijn te kunnen realiseren. Duurzaamheid is nodig om ook weerstand op te bouwen. Om duurzame ontwikkeling in de stad vorm te geven is een integrale benadering nodig.

Onderwijs- en arbeidsmarktbeleid, sociaal en mentaal

Het is noodzakelijk de nog bestaande grensbarrières - die niet alleen fysiek zijn, maar ook mentaal - aan te pakken. Daarvoor moet de Euregio als proefregio op fiscaal en juridisch gebied worden ingezet. Maastricht kan zich juist profileren als de stad van de meertaligheid: native speakers zijn altijd in de buurt en voorzien in de behoefte aan meertaligheid van steeds meer bedrijven. Meertaligheid van de bevolking blijft echter belangrijk. Met bijvoorbeeld aandacht voor buurtalen in het (basis) onderwijs kan deze regio zich economisch beter profileren. Maastricht kan in al deze zaken een voortrekkersrol vervullen samen met provincie en regio. Hierdoor komt het aantal bereikbare banen letterlijk dichterbij. De inzet op de kenniseconomie, het aantrekken en faciliteren van (internationale) kenniswerkers, het bouwen voor nieuwe kenniswerkers, impliceert tegelijkertijd focus op de huidige bevolking. Een verhoging van de arbeidsparticipatie en een betere aansluiting van de (slinkende) potentiële beroepsbevolking op de toekomstige arbeidsmarkt in onze regio is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de groeiende vraag vanuit het bedrijfsleven.

Ook vanuit sociaal opzicht is het niet wenselijk dat de koers voor Maastricht als kennis-, cultuur- en woonstad leidt tot een tweedeling tussen enerzijds hoogopgeleide nieuwkomers zoals bijvoorbeeld een groeiend studentenaantal en anderzijds de rest van de bevolking. Naast het voortdurend investeren in geschikte opleidingen van mensen blijft maatschappelijke participatie ontzettend belangrijk om sociale stijging te

bevorderen. Maatschappelijke participatie heeft immers een belangrijke economische meerwaarde en voor sommige groepen een belangrijke stap richting betaalde arbeid.

3 Uitwerking: algemene actielijnen en randvoorwaarden

Internationalisering dient duidelijk zichtbaar binnen de gemeentelijke organisatie te worden verankerd. Het moet daarbij niet gezien worden als een losstaand onderdeel dat buiten de kerntaken staat. Internationalisering moet als een integraal onderdeel van de dagelijkse werkzaamheden beschouwd gaan worden. Een aantal barrières om dit te realiseren doen zich nog wel voor.

Een eerste belangrijke constatering is dat er nog altijd een taalbarrière wordt ervaren in de samenwerking met partners, zeker op Euregioonaal niveau. Meertaligheid is een belangrijke factor voor succesvolle samenwerking.

Een tweede constatering is dat binnen de verschillende beleidsteams een gebrek aan capaciteit wordt ervaren om naast de bestaande werkzaamheden ook nog eens het internationale aspect de nodige aandacht te kunnen schenken. De interesse om op internationale vlak actief te zijn, aan internationale netwerken deel te nemen, samen te werken, Europese subsidiekansen te benutten en resultaten te behalen is duidelijk aanwezig.

Een derde constatering is dat er nog onduidelijkheid bestaat over de doelstellingen van de Europese Unie met betrekking tot grensoverschrijdende samenwerking. Daaraan gelieerd is dat aanvraagprocedures en regelgeving met betrekking tot Europese subsidiestromen nog altijd als ingewikkeld worden ervaren. Ook de bijkomende administratieve last gedurende de uitvoering van een Europees project vraagt veel van de beschikbare capaciteit. Door een gebrek aan capaciteit blijven daardoor soms mogelijke kansen onbenut.

Een laatste constatering is dat wetgeving nog altijd een sterk nationaal karakter heeft. Daardoor vormt deze een belemmering voor effectieve grensoverschrijdende samenwerking. In de praktijk blijken landsgrenzen op veel vlakken nog keihard. Deze harde grenzen belemmeren grensoverschrijdende samenwerking en daarmee kansen voor Maastricht en de gehele Euregio Maas-Rijn.

3.1 Cultuuromslag en organisatorische inbedding

Het bereiken van een cultuuromslag is een langdurig proces. Het gebruik van goede voorbeelden kan daarbij ondersteunend werken. Een prachtig voorbeeld vanuit de eigen organisatie is Maastricht kandidaat Culturele Hoofdstad van Europa 2018 (MCH2018). De goede samenwerking in de Euregio in de afgelopen periode rondom de kandidatuur MCH2018 kan dienen als inspirerend voorbeeld voor toekomstige samenwerking voor alle onderdelen van de organisatie.

Deze nota internationalisering wordt tevens aangegrepen om intern te inventariseren wat de rol en taak van de functionarissen is binnen de internationale ambitie van de stad en vooral wat er voor nodig is die rol met verve te vervullen. De uitkomsten van deze inventarisatie worden gebruikt bij de doorvertaling van internationalisering in de gemeentelijke begrotingsprogramma's en concrete projecten.

Het internationale aspect moet overigens vooral niet alleen vanuit een Maastrichts perspectief worden bekeken. De blik moet breder getrokken worden, door de bestaande samenwerking met partners op (Zuid-)Limburgse en Euregioonale schaal op dit vlak waar mogelijk te intensiveren. Hierbij valt te denken aan de provincie Limburg en het Stedelijk Netwerk Zuid-Limburg als belangrijke spelers, maar ook aan internationale instellingen en instituten, kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Daarnaast kan bijvoorbeeld ook de MAHHL-samenwerking tussen Maastricht, Aken, Hasselt, Heerlen en Luik hierbij een belangrijke rol vervullen. Het MAHHL-samenwerkingsverband wordt momenteel nieuw leven ingeblazen door de vorming van verschillende thematische werkgroepen die grensoverschrijdende samenwerking moeten bevorderen. Het betrekken van deze partners kan leiden tot meer kennis en expertise en een sterkere stempel drukken in internationaal verband.

3.2 Netwerken

Een andere insteek is het benutten van de internationale, Europese en Euregionale netwerk mogelijkheden. Deelname aan netwerken vraagt capaciteit maar draagt bij aan het delen van kennis en kan uiteindelijk leiden tot samenwerkingsprojecten die met Europese financieringsmiddelen kunnen worden medegefinancierd. Kennis opgedaan in netwerken kan in de praktijk omgezet worden en bijdragen aan het behalen van gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Daarnaast is het gewenst om samenwerking binnen de al bestaande netwerkverbanden te intensiveren. Met de buurgemeente Lanaken wordt er bijvoorbeeld al samengewerkt op het gebied van sociale fraudebestrijding. Dit kan een basis vormen om samenwerking uit te breiden naar andere beleidsvelden. Ook de onlangs gestarte stedenband met Chengdu kan op die manier uitgebreid worden.

Ook kan het voor Maastricht een meerwaarde bieden om toe te treden tot enkele formele internationale netwerken. Het mag geen doelstelling op zichzelf zijn om aan zoveel mogelijk netwerken deel te nemen, maar er moet een kwalitatieve selectie plaatsvinden. Het is belangrijk een netwerkverband te selecteren op basis van de toegevoegde waarde en dan actief te participeren. Ook is het van belang om de netwerken van andere partners in de stad (internationale instellingen en instituten, kennisinstellingen, het bedrijfsleven maar ook medeoverheden) en de regio meer te gebruiken.

Het kantoor van de 'Maastricht Region' (Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen) in Brussel biedt uitstekende mogelijkheden voor het actief uitbreiden, aangaan en onderhouden van verschillende netwerken. Een uitgelezen mogelijkheid om de 'Maastricht Region' in Brussel te profileren zijn de jaarlijkse Open Dagen van de Europese Commissie en het Comité van de Regio's. Ook is het goed om het interne gemeentelijke netwerk te versterken om zo de aanwezige kennis beter te benutten. In de organisatie is al veel internationale kennis aanwezig. Het kan bijvoorbeeld van toegevoegde waarde zijn om de mensen die 'native speaker' in vreemde talen zijn te gebruiken om te werken aan de waargenomen taalbarrières.

Grootschalige evenementen in de stad en de (Eu)regio kunnen worden ingezet om de netwerk- en beeldvorming verder te versterken in samenwerking met partners uit de internationale instellingen en instituten, kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Partners die aansluiten bij het profiel van de stad Maastricht, bijvoorbeeld de shared service centra en de staalsector. Evenementen in dit kader zijn bijvoorbeeld The European Fine Art Fair (TEFAF), het Vriendschapsjaar 2013 Rusland-Nederland en de viering van 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden in 2013/2014.

Tenslotte is het van groot belang om Maastricht internationaal te profileren in samenwerking met partners uit de internationale instellingen en instituten, kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Ook de internationale studentenpopulatie zou wellicht kunnen fungeren als internationale ambassadeurs van Maastricht. Meer algemeen geldt, zoals in de economische visie beschreven, dat onbekend onbemind maakt. Om je als stad te kunnen onderscheiden in een sterk concurrerende en globaliserende wereld zijn naamsbekendheid en imago belangrijk. Daarom moet voor iedereen duidelijk zijn waar Maastricht voor staat en gaat. Waar de kansen liggen en hoe Maastricht zich tot het buitenland, ver weg en dichtbij, verhoudt. Geen visie zonder marketing en branding. Het branden van stad en regio, samenwerking rond onderscheidende projecten en symbolische acties, hieraan te koppelen communicatie en PR, gastheerschap en het ambassadeurschap van deze stad horen daar op alle niveaus bij.

3.3 Lobby

Hoofddoelstelling van lobby is het opzetten en onderhouden van een structurele lobby op basis van de strategische agenda van de stad Maastricht met als doel het gewenste imago van de stad naar relevante partijen uit te dragen/positief te beïnvloeden/verder te ontwikkelen en externe financiële middelen te genereren.

Om de belangen van Maastricht en de regio te behartigen is een intensieve lobbyinspanning vereist. Deze kan op verschillende niveaus gevoerd worden. Een van de constatering is dat veel wet- en regelgeving nationaal georiënteerd is. Dit hindert grensoverschrijdende samenwerking. Het is in het belang van Maastricht en de regio Zuid-Limburg dat deze regels aangepast worden zodat het volledige potentieel benut kan worden. De Euregio Maas-Rijn zou als proeftuin kunnen dienen voor grensoverschrijdende regelgeving. Deze experimenten kunnen op regelgeving van verschillende gebieden van toepassing zijn. Van het Maastrichtse en Euregionale belang moeten zowel de Europese Unie als de nationale overheid in Den Haag overtuigd worden. Een sterke en liefst breed gedragen lobby in Brussel maar zeker ook in Den Haag kan de kansen voor onze grensregio vergroten.

3.4 Fondsenwerving

In 2014 gaat de nieuwe Europese subsidieprogrammaperiode 2014-2020 van start. Maastricht heeft als doelstelling om een zo optimaal mogelijk gebruik te maken van de kansen die deze nieuwe Europese financieringsmogelijkheden voor de periode 2014-2020 voor de stad bieden. Projecten kunnen in aanmerking komen voor middelen vanuit diverse Europese fondsprogramma's. De belangrijkste Europese programmastromen in de komende jaren zijn:

- het Europees programma Operationeel Programma (OP) Zuid-Nederland 2014-2020;
- de Interreg-programma's voor grensoverschrijdende samenwerking: Interreg Euregio Maas-Rijn 2014-2020, Interreg Vlaanderen-Nederland 2014-2020 en Interreg Noordwest Europa 2014-2020;
- het Europees Sociaal Fonds 2014-2020;
- De thematische Europese programma's voor de periode 2014-2020, onder meer op het gebied van cultuur, onderwijs, mobiliteit, natuur, milieu, en onderzoek & ontwikkeling.

Deze Europese programma's worden deels door de Europese Unie zelf, en deels door nationale overheden gecoördineerd. Voor een deel van de Europese programma's geldt dat er moet worden samengewerkt met partners over de grens om in aanmerking te komen voor Europese middelen. Het belang van netwerken, samenwerkingsverbanden en lobby kan dan ook niet genoeg benadrukt worden.

Het lijkt zeker mogelijk om in de komende jaren plannen en projecten van verschillende afdelingen deels met Europese cofinanciering te realiseren. Het betreffende beleidsteam is daarbij verantwoordelijk voor de projectaanvraag, -inhoud en -rapportages. De gemeentelijke Europese subsidie-experts kunnen een bijdrage leveren door Europese financieringsmogelijkheden in kaart brengen en advies uit te brengen ten aanzien van subsidietechnische aspecten van aanvragen en projecten.

3.5 Stedenbanden, vriendschapsbanden en samenwerkingsverbanden met andere steden

Samenwerkingsverbanden of projectsamenwerkingsverbanden worden opgezet vanuit de inhoudelijke doelstellingen van de gemeente of één van haar partners. In het laatste geval heeft de gemeente een faciliterende rol: partijen willen samenwerken en voor het welslagen is het van belang dat er ook bestuurlijke contacten worden gelegd. De meest vergaande vorm van samenwerking leidt tot een stedenband. Maastricht heeft momenteel een tweetal actieve stedenbanden die onderling niet vergelijkbaar zijn en beide bijdragen aan verschillende doelstellingen van het gemeentelijk beleid.

Zo draagt de stedenband met El Rama in Nicaragua, als onderdeel van het nationale ontwikkelingsbeleid, bij aan de eigen lokale ambities als het diversiteitsbeleid, het duurzaamheidsbeleid, en onze doelstellingen als millennium gemeente en Fair Trade gemeente. De samenwerking met El Rama heeft zich in de afgelopen jaren verder ontwikkeld en partners in de stad zijn vaker actieve partij geworden bij de inhoudelijke projecten (op het terrein van bestuur, onderwijs, woningbouw en economie). De verdere koppeling met de internationale

studentenpopulatie, de ondernemers en de kennisinstellingen leidt al tot een grotere betrokkenheid van deze doelgroepen en verbinding met de stad. In 2015 zal conform toezegging aan de Raad de samenwerking worden geëvalueerd. In ieder geval loopt de afronding van de lopende afspraken tot en met 2016. Ook zal bij de evaluatie worden bekeken of de inspanning gericht op het bewustmaken van de bevolking inzake mondiale problematiek verder geconcentreerd kan worden en of vanuit één opdracht de gemeentelijke doelstellingen kunnen worden uitgeoefend (mondiaal kenniscentrum in Maastricht).

De stedenband met de Chinese stad Chengdu is in 2012 aangegaan. Belangrijkste overwegingen waren daarbij de mogelijkheden voor samenwerking op het terrein van economie, cultuur, educatie en toerisme. Op deze terreinen worden over en weer de mogelijkheden verkend voor gezamenlijke projecten. Dit in samenwerking met de partners in de stad zoals de universiteit, MSM, Zuyd Hogeschool maar ook met culturele instellingen. Onderdeel van de stedenband is ook deelname in de toeristische alliantie. De steden die hier in participeren zijn potentiële samenwerkingspartners in de toekomst. Daarom is het van belang om ook deze relaties te onderhouden.

Na 2000 is het draagvlak onder de bevolking en ook bij de politiek voor de stedenband met de Duitse stad Koblenz steeds verder afgenomen. Ook het burgercomité in Maastricht kon geen nieuwe aanwas meer vinden en heeft zichzelf opgeheven. Dat heeft er uiteindelijk toe geleid dat in 2011 met Koblenz is gesproken over de toekomst van de stedenband en is besloten als gemeente niet langer actief invulling te geven aan de stedenband. Bestaande contacten kunnen blijven voortbestaan zonder verdere actieve betrokkenheid van de gemeente Maastricht.

Het goed oppakken van een stedenband kost inspanning in zowel menskracht als geld. Daarom kiest Maastricht er voor om aan de huidige stedenbanden prioriteit te geven. Bestuurlijke en ambtelijke inzet en middelen leiden in ieder geval tot het nakomen van de met de partners gemaakte afspraken en dragen zo bij aan het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen. Voor beide stedenbanden gelden een aantal gemeenschappelijke kenmerken: er bestaat landelijk beleid van waaruit deze stedenbanden een rol vervullen, er bestaat een landelijk netwerk van steden die op eenzelfde basis werken, er bestaat een lokaal netwerk van onderscheiden partners die een eigen rol in het concept vervullen, en tenslotte is de gemeente bij beide stedenbanden de drager en genereert de infrastructuur. De gemeente wil de internationale studenten in de stad actief betrekken bij de stedenbanden.

Dit alles betekent overigens niet dat er geen andere samenwerkingsverbanden of vriendschapsbanden kunnen ontstaan. Maastricht is voor vele steden een interessante partner om mee samen te werken. Juist daarom is het van belang om duidelijk aan te kunnen geven waar we vanuit de gemeente wel op ingegaan wordt en waar niet. Er zal in de toekomst dan ook zeker met andere steden worden samengewerkt maar dit zal niet leiden tot een formele stedenband. Daarom wordt in de toekomst onderscheid gemaakt tussen stedenbanden en samenwerkingsverbanden of vriendschapsbanden. Bij samenwerkingsverbanden moet er sprake zijn van inhoudelijke projecten en/of facilitering als belangrijke partijen in de stad hier om vragen. Voor de samenwerkingsverbanden zijn momenteel geen middelen voorzien.

3.6 Meertaligheid

Meertaligheid is een wederkerend en essentieel thema in deze nota. Het aanbieden van diensten en het beschikbaar stellen van informatie in meerdere talen is onontbeerlijk voor de gemeente. Het scala moet hierbij breed georiënteerd zijn, van de registratie voor uitwisselingsstudenten tot bijvoorbeeld een vergunningsaanvraag voor ondernemers. Dergelijke processen moeten in meerdere talen kunnen worden begeleid. Een deel van het informatie- en productenaanbod van de gemeente moet daarom meertalig worden aangeboden. Een logisch begin is de digitale informatie van de gemeente. Zeker die gegevens, die nieuwe (niet-Nederlandstalige) inwoners en ondernemers nodig hebben, moeten in meerdere talen beschikbaar zijn. Maar ook aan de telefoon, de balie en achter de schermen moeten medewerkers die een anderstalige aanvraag behandelen in staat zijn dit te doen. Het investeren in talenkennis is dus van belang. Dit kan door middel van

het gebruiken van de al aanwezige interne kennis en, waar nodig, mensen op te leiden. Bij de instroom van nieuwe medewerkers moet meertaligheid als functie-eis verplicht worden gesteld.

Naast het bevorderen van de interne gemeentelijke meertaligheid is meertaligheid ook van belang voor de bewoners en ondernemers van deze stad. Het sensibiliseren van het Frans en Duits, naast het bevorderen van de Engelse taal op scholen vergroot de talenkennis. Hoe meer talen men beheerst hoe groter ook de mobiliteit en kansen op de internationale en Euregionale arbeidsmarkt.

3.7 Een Europaplein in Maastricht

In de afgelopen jaren zijn er verschillende ideeën gepresenteerd voor het realiseren van een “Huis van Europa” in Maastricht. Een Europees informatiecentrum en Europese ontmoetingsplek. De provincie Limburg heeft onlangs het besluit genomen om in overleg met de gemeente Maastricht tot een uitgewerkt voorstel hiervoor te komen. In haar besluit wordt gesproken over het “Europaplein”. Het Europaplein dient een bijdrage te leveren aan het verbeteren van onze Euregionale en internationale netwerken en daarnaast een bijdrage te leveren aan de economie van onze (Eu)regio. De groei van zowel de universiteit als de werkgelegenheid in nieuwe bedrijvigheid op de Chemelot campus en de Maastricht Health Campus zijn hierbij aandachtspunten, naast Het Verdrag van Maastricht, de Euro en Europese instituten en kennisinstellingen.

Het voorstel dient een bijdrage te leveren aan zowel de economische als culturele opgave van de stad, zoals verwoord in zowel de economische als internationale visie van de stad. Het vormt een plaats waar burgers, bezoekers van de stad, studenten, professionals en het bedrijfsleven niet alleen kennis kunnen nemen van vele internationale aspecten, maar ook op een interactieve manier een bijdrage kunnen leveren aan het debat rondom deze thema's.

De financiering is een punt van zorg. Mocht blijken dat door het achterblijven van partnerschappen in financiële en materiële zin één en ander niet haalbaar is, dan zal het ‘Huis van Europa’ op korte termijn niet kunnen worden gerealiseerd.

4 Uitvoeringsprogramma internationalisering 2014

4.1 Inleiding

De in deze nota beschreven strategie zal tot uitvoering gebracht worden langs de weg van de gemeentelijke begrotingsprogramma's. Het doel van deze nota is te bewerkstelligen dat via de jaarlijkse programmabegroting vanuit de begrotingsprogramma's zelf bijsturing van lopende werkzaamheden plaatsvindt en witte vlekken worden ingevuld. Op die manier wordt internationalisering geïntegreerd met de gemeentelijke taken.

De prioriteit voor wat betreft internationalisering ligt op de korte termijn met name bij de thema's internationale bedrijvigheid, citymarketing en hospitality, arbeidsmarkt en onderwijs, mobiliteit, cultuur en duurzaamheid.

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van concrete prestaties met een internationaal karakter die in 2014 zullen worden gerealiseerd.

Tenzij anders vermeld worden de benoemde activiteiten gefinancierd uit reguliere budgetten. Het gaat hier immers niet om het uitvoeren van nieuwe activiteiten, maar het gebruiken van het instrument internationalisering om de beleidsdoelstellingen binnen de desbetreffende begrotingsprogramma's te realiseren.

4.2 Uitvoeringsprogramma internationalisering 2014 per begrotingsprogramma

Programma 1: Bestuur en dienstverlening

Bestuurlijke en (Eu)regionale samenwerking

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Organiseren van de interne gemeentelijke informatievoorziening inzake Europa en internationaal	
MAHHL-samenwerking tussen Maastricht, Aken, Hasselt, Heerlen en Luik: <ul style="list-style-type: none"> • Intensiveren van de samenwerking met het bureau van de Euregio Maas-Rijn • Prioriteit geven aan intensivering van de MAHHL-samenwerking door middel van thematische werkgroepen op het gebied van zorg, ruimtelijke ordening, cultuur, kenniseconomie en grensoverschrijdend openbaar vervoer • Het is belangrijk dat de MAHHL-steden vanaf 2014 optimaal gebruikmaken van de nieuwe Interregperiode 2014-2020 en dat er goede gezamenlijke projecten uitgevoerd worden	
Stedenband Chengdu: <ul style="list-style-type: none"> • Uitwerking stedenband Chengdu op de verbindende thema's cultuur, onderwijs, toerisme en economie • Diverse verzoeken tot uitwisselingen en samenwerking op gebied van cultureel erfgoed, fotografie, kunsttentoonstellingen, zoals ook 2015: Maastricht – Chengdu jaar van kunst, cultuur en economische samenwerking	

Stedenbanden, vriendschapsbanden en samenwerkingsverbanden met andere steden: <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetten huidige stedenbanden en waar nodig en gewenst aanpassen/intensiveren/uitbreiden • Verkennen mogelijkheden van het aangaan van een samenwerkingsverband met de Russische stad Nizhny Novgorod • Afweging van verzoeken van andere steden tot samenwerking 	
Netwerken: op basis van een inventarisatie van relevante Europese netwerkverbanden een keuze maken voor aansluiting bij één of meerdere netwerkverbanden	
Lobby: opzetten/voortzetten en onderhouden (waar mogelijk samen met relevante partners) van een structurele lobby op basis van de strategische agenda van de stad	
Fondsenwerving: <ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie relevante Europese subsidieprogramma's 2014-2020 (2013-2014) • Voorbereiding beleidsteams door Europese subsidie-experts op de mogelijkheden van deze nieuwe Europese programma's (2013-2014) 	
Proactief uitbreiden van het netwerk van internationale consuls in Maastricht	
Deelname Open Dagen voor steden en regio's 2013 en 2014, georganiseerd door de Europese Commissie en het Comité van de Regio's	
Organisatie jaarlijkse Schumanlezing	
Huis van Europa: in samenspraak met de provincie Limburg komen met een nadere verkenning van een 'Europaplein – Huis van Europa' in Maastricht	

Burgerkracht

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Het stimuleren van de participatie, internationalisering en meertaligheid van de bevolking	

Publieke dienstverlening

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Meertaligheid: <ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiden meertalige dienstverlening en meertalig informatie- en productenaanbod gemeente Maastricht (2013-2014) • Inventarisatie bestaande interne gemeentelijke meertaligheid (2013-2014) 	

Programma 2: Integrale veiligheid

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Nog geen specifieke internationale prestaties bepaald	

Programma 3: Economie en werkgelegenheid

Internationale kenniseconomie

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Het realiseren van de Brainport2020/LED-agenda ten behoeve van volledige werkgelegenheid	
De campusontwikkeling rondom de Maastricht Health Campus (MHC)	
Uitvoering geven aan het integraal 'plan van aanpak student en stad' in relatie tot 'Kennias Limburg'. Belangrijke component in de aanpak is de geconstateerde knelpunten voor internationale studenten.	
Het Holland Expat Center South gericht op internationale kenniswerkers wordt verder uitgerold.	

De programmacommissie Basics van LED gaat aan de slag met het inventariseren van knelpunten en oplossingsrichtingen ten behoeve van de 'living in...' component van internationals. Hieruit zullen concrete projectvoorstellen komen	
Internationale instellingen en instituten: in beeld wordt gebracht op welke wijze de vele internationale kennisinstellingen en instituten meer zouden kunnen samenwerken; met elkaar, de gemeente Maastricht en de diverse andere partijen ten behoeve van de economische dynamiek, ook in relatie tot de Kennis-As en de stedenbanden/samenwerkingsverbanden	
Het ondersteunen van de Maastricht Summer School, gezamenlijk initiatief van UM, MSM en Zuyd Hogeschool, mede gericht op de buitenlandse profilering van Maastricht als internationale kennisstad	

Economische structuurversterking

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
(Internationale) contacten met diverse economische regio's van belang voor Life Sciences sector – Economische agenda	
Branding: positionering van Maastricht als internationale stad in samenwerking met partners zoals UM, Maastricht Health Campus, A2 project, VVV en regiobranding	

Vrijetijdseconomie

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Congressen: sturen op samenwerking rond de acquisitie van internationale congressen en beurzen	
Het versterken van het internationaal congresstoerisme en de rol van het MECC daarin, alsmede branding, accountmanagement en acquisitie	
Het stimuleren van het zakelijk toerisme (pilot MECC-MHC) en het meerdaags toerisme	

Programma 4: Sociale zekerheid en re-integratie

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Voortzetting gezamenlijke aanpak Maastricht, Lanaken en Riemst inzake grensoverschrijdende uitkeringsfraude op basis van de intentieverklaring van 11 oktober 2012	

Programma 5 en 6: Samenleven

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Nog geen specifieke internationale prestaties bepaald	

Programma 7: Sport en recreatie

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Nog geen specifieke internationale prestaties bepaald	

Programma 8: Kunst en cultuur

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Uitbouw Euregionale markt voor cultuur en creatieve industrie	
Realisatie Euregionaal meertalig cultuurportaal	
Profileren creatieve sector als topsector in Maastricht, regio, Nederland en Europa	

Programma 9: Onderwijs

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Uitvoering Euregioschool-project: sensibiliseren van jonge kinderen met onze buurtalen Frans en Duits	
Verkenning van middelen om meertaligheid in het onderwijs uit te breiden	

Programma 10: Stadsontwikkeling

Grootstedelijke projecten

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Inventarisatie mogelijkheden nieuwe Europese subsidieprogramma's 2014-2020 voor grootstedelijke projecten en waar mogelijk indienen aanvragen	
Verdere planvorming gebiedsontwikkeling Albertknoop (Maastricht-Lanaken)	

Monumenten, archeologie en cultuurhistorie (cultureel erfgoed)

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Meerdaags congres European Association of Archaeologists in 2017 naar Maastricht halen	
Actieve (Europese) subsidieobby: als tweede monumentenstad van Nederland is een actieve subsidieobby voor grote (restauratie)projecten een belangrijke en permanente opgave	

Programma 11: Wonen

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Regionale programmering: met de gemeenten Riemst en Lanaken wordt -vooral nog zonder een gezamenlijke visie- afstemmingsoverleg gevoerd over cijfers en beleid	
Accommoderen huisvestingsverordening buitenlandse studenten	

Programma 12: Verkeer en mobiliteit

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Realisatie van de tramverbinding Vlaanderen-Maastricht (medegefinancierd met Interreg IVB-middelen van de Europese Unie): uitvoering aanbestedingstraject.	
<i>Verbeteren grensoverschrijdende openbaar vervoersverbindingen in de Euregio Maas-Rijn:</i> <ul style="list-style-type: none"> • In 2014 wordt de lobby richting bevoegde instanties en potentiële vervoerders voortgezet. Om zodoende te bereiken dat de aansluiting van Maastricht en Zuid-Limburg op het Belgische vervoersnetwerk (Maastricht-Luik-Brussel) wordt verbeterd. • De gemeente Maastricht ondersteunt de ontwikkeling van de Avantislijn (Heerlen-Aken) en de IC-verbinding Eindhoven-Aken. Als partners hierom vragen zal Maastricht actief lobbyactiviteiten ondersteunen. • Onderzoek optimalisatie verbinding Maastricht-Aken. • Tram Vlaanderen-Maastricht (zie hierboven).	
Uitvoering A2-project (medegefinancierd met TEN-middelen van de Europese Unie).	

Programma 13: Beheer openbare ruimte en buurtgericht werken

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Met de gemeenten Bilzen, Lanaken, Riemst en Tongeren worden de mogelijkheden verkend om bepaalde vormen van samenwerking aan te gaan en dienstverlening aan deze gemeenten aan te bieden.	

Programma 14: Natuur, milieu en afval

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Onderzoeken van de meerwaarde van het aansluiten bij en ondertekenen van het Europese Covenant of Mayors (Burgemeestersconvenant).	
Benutten MAHHL-overleg inzake duurzaamheid/klimaatadaptatie om te komen tot Euregionale projecten op dit vlak.	
Warmtenet bevorderen: benutten nieuwe Europese financieringsmogelijkheden 2014-2020 op dit vlak.	
Transitie in de gebouwde omgeving, waaronder verduurzaming van de woningvoorraad: benutten nieuwe Europese financieringsmogelijkheden 2014-2020 op dit vlak.	

Programma 15: Algemene inkomsten en uitgaven

Beoogde prestaties 2014	Realisatie 2014
Een optimaal gebruik van de kansen die de nieuwe Europese financieringsmogelijkheden voor de periode 2014-2020 voor Maastricht bieden.	

5 Uitwerking via de gemeentelijke begrotingsprogramma's

De in deze nota beschreven strategie zal, zoals hiervoor al beschreven, tot uitvoering gebracht worden langs de weg van de gemeentelijke begrotingsprogramma's. Op onderdelen, met name economie en werkgelegenheid, kunst en cultuur en verkeer en mobiliteit is reeds in concrete uitwerking voorzien, voor andere beleidsvelden is dat nog niet of minder het geval. Hier ligt dus nog een opgave. Het doel van deze nota is te bewerkstelligen dat via de jaarlijkse programmabegroting vanuit de begrotingsprogramma's zelf bijsturing van lopende werkzaamheden plaatsvindt en witte vlekken worden ingevuld. Op die manier wordt internationalisering geïntegreerd met de gemeentelijke taken.

De prioriteit voor wat betreft internationalisering ligt op de korte termijn met name bij de thema's internationale bedrijvigheid, citymarketing en hospitality, arbeidsmarkt en onderwijs, mobiliteit, cultuur en duurzaamheid. Er wordt op dit moment al veel met deze thema's gedaan in internationaal verband en de Europese Unie markeert deze als prioritaire thema's. Deze focus betekent echter niet dat er binnen andere thema's geen inspanningen zouden kunnen worden verricht op het internationale vlak: juist ook op het vlak van zorg en welzijn, ruimte en wonen, sport en veiligheid zijn goede en concrete aanknopingspunten voor internationalisering te vinden.

Hoe draagt internationalisering al bij, en hoe kan internationalisering nog meer bijdragen aan het realiseren van onze beleidsdoelstellingen? Een overzicht.

5.1 Programma 1: Bestuur en dienstverlening

5.1.1 Bestuurlijke en (Eu)regionale samenwerking

De gemeente is een onderdeel van een regio met een structuur, met mogelijkheden en kansen op het gebied van infrastructuur, economie en ruimtelijke ontwikkeling die niet ophouden bij de gemeentegrenzen. Vandaar dat de gemeente Maastricht actief de partners en medeoverheden in Zuid-Limburg en de Euregio Maas-Rijn opzoekt, maar ook samenwerking zoekt op bredere Europese en internationale schaal.

Meer effectieve internationale samenwerking

Op basis van de deze nota internationalisering zal in 2014 nadere invulling worden gegeven aan uitbouw van de Euregionale, Europese en internationale samenwerking. Vanuit begrotingsprogramma 1 ligt hierbij vooral een coördinerende en initiërende rol op het gebied van samenwerking, lobby en netwerkvorming.

MAHHL-samenwerking tussen Maastricht, Aken, Hasselt, Heerlen en Luik

Het MAHHL-samenwerkingsverband wordt momenteel nieuw leven ingeblazen door de vorming van verschillende thematische werkgroepen die grensoverschrijdende samenwerking moeten bevorderen. De MAHHL-steden geven de komende tijd dan ook prioriteit aan de intensivering van de MAHHL-samenwerking door middel van die werkgroepen:

- Gezondheid, getrokken door Hasselt;
- Ruimtelijke ordening, getrokken door Heerlen;
- Klimaat, getrokken door Luik;
- Grensoverschrijdend openbaar vervoer, getrokken door Maastricht;
- Kenniseconomie en innovatie, getrokken door Aken.

Samenwerking op het gebied van cultuur loopt via de Euregionale samenwerking die in het kader van de kandidatuur MCH2018 is opgezet, en op het gebied van veiligheid in de vorm van de jaarlijkse in samenwerking met de politie georganiseerde MAHHL-veiligheidsconferentie.

Het betrekken van de MAHHL-partners kan leiden tot meer kennis en expertise en een sterkere stempel drukken in internationaal verband. Voor de betrokkenheid van de gemeenteraadsleden bij de Euregionale samenwerking wordt regelmatig een gezamenlijke raadsvergadering georganiseerd. De samenwerking met het bureau van de Euregio Maas-Rijn zal de komende tijd worden geïntensiveerd. Het is belangrijk dat de MAHHL-steden vanaf 2014 optimaal gebruikmaken van de nieuwe Interregperiode 2014-2020 en dat er goede gezamenlijke projecten uitgevoerd worden.

Euregio Maas-Rijn

De Euregio Maas-Rijn (EMR) heeft in 2013 haar toekomststrategie EMR2020 vastgesteld. De EU2020-strategie vormt een bijzondere uitdaging voor grensregio's. Euregio's zijn niet alleen de laboratoria maar ook de barometers voor het succes van de Europese integratie en de EU2020-strategie in het bijzonder. De Euregio Maas-Rijn (EMR) heeft in haar toekomststrategie de volgende kernthema's benoemd:

- economie en innovatie;
- arbeidsmarkt, onderwijs en opleiding;
- cultuur en toerisme;
- gezondheidszorg;
- veiligheid.

De Euregio Maas-Rijn heeft naast deze vijf kernthema's nog vier transversale thema's benoemd die als rode draad door de hiervoor beschreven kernthema's lopen:

- mobiliteit en infrastructuur, hierbij gaat het om de bereikbaarheid en infrastructuurvoorzieningen binnen de EMR maar ook om de bereikbaarheid van de EMR zelf;
- duurzame ontwikkeling;
- territoriale analyse, onder het motto meten is weten;
- belangenbehartiging en regiomarketing, waaronder kennisdeling met andere grensregio's.

Voor het realiseren van de kernthema's en doelstellingen van de EMR zal in eerste instantie een beroep worden gedaan op het in ontwikkeling zijnde Interreg-programma Euregio Maas-Rijn 2014-2020. Er kan echter ook gebruik worden gemaakt van de regionale EFRO-programma's 2014-2020 door slimme matches tussen deelregio's en andere steden (waaronder de MAHHL-steden) en gemeenten binnen de EMR te maken. Maastricht kan in de periode 2014-2020 door middel van Euregionale samenwerking op de hierboven vermelde thema's optimaal gebruik maken van deze middelen.

Versterken regionale samenwerking met gemeenten aan Belgische zijde

Met de gemeenten Riemst en Tongeren zijn intentieverklaringen tot onderzoek van nadere samenwerking afgesloten. De gemeente Bilzen wenst eveneens tot een dergelijke intentieverklaring te komen. Gezocht wordt nadrukkelijk om deze samenwerkingsverbanden praktisch en concreet vorm te geven. Inmiddels wordt gezamenlijk opgetrokken bij inkoop (papier en kantoomateriaal), HRM en ICT.

Versterkte stedelijke samenwerking regionaal

In 2014 wordt de samenwerking met de drie Zuid-Limburgse steden versterkt voortgezet. Elk kwartaal vindt inmiddels structureel gezamenlijk overleg plaats van de drie colleges. Elke stad is in de huidige coalitieperiode trekker van een aantal portefeuilles (Maastricht: cultuur, mobiliteit, onderwijs. Heerlen: wonen en zorg. Sittard-Geleen: economie en sport). Daarnaast is een aantal themaoverstijgende aspecten benoemd waarbij samenhang en focus sleutelbegrippen zijn. Goede afstemming is immers een belangrijke voorwaarde om een succesvolle Zuid-Limburgse lobby te kunnen voeren. Lobby niet alleen gericht op het binnenhalen van externe middelen, maar ook gericht op het behoud van middelen die eerder door provincie, rijk en Europa beschikbaar werden gesteld. De agenda wordt gevormd door de voortgang op de verschillende inhoudelijke dossiers en is mede afhankelijk van de actualiteit. Focus ligt op de prioriteiten die de drie steden hanteren, namelijk:

- Herstructurering van de woningvoorraad;
- Decentralisaties jeugdzorg, AWBZ/WMO en de nieuwe Participatiewet;
- Internationale bereikbaarheid;
- Projectrealisaties topsectoren chemie, materialen en health met cross-overs;

- Projectrealisatie Sportzone Limburg.

Deze versterkte stedelijke samenwerking op regionaal niveau is ook van belang voor internationalisering. Veel van de hiervoor genoemde regionale prioriteiten vragen om een gezamenlijke aanpak op internationaal vlak (lobby, netwerkvorming, samenwerking en fondsenwerving). Waar mogelijk wordt dan ook gezamenlijk opgetrokken. Maastricht coördineert de internationale aspecten van de samenwerking.

Optimalisering van stedelijke samenwerking nationaal

Deze samenwerking is nadrukkelijk ook van belang voor wat betreft internationalisering. De grote steden - samenwerkend in G32-verband - volgen het kabinetsbeleid voor de steden nauwgezet en voeren in directe afstemming met de VNG daarnaast lobby richting Rijk en Europa. In 2013 vormde bijvoorbeeld de lobby voor de nieuwe Europese structuurfondsenprogramma's 2014-2020 een belangrijk thema. Deze lijn zal worden doorgezet.

Schumanlezing

Jaarlijks organiseert de gemeente samen met de universiteit in de week van 9 mei de Schumanlezing. De lezing staat in het teken van de Europese samenwerking en wordt gehouden door een internationaal gerenommeerde deskundige. De lezing is met name populair bij studenten, voor 2014 wordt actie ondernomen om de lezing "breder in de markt te zetten".

Gebruik van grootschalige evenementen voor netwerk- en beeldvorming

Grootschalige evenementen in de stad en de (Eu)regio kunnen worden ingezet om de netwerk- en beeldvorming verder te versterken in samenwerking met partners uit de internationale instellingen en instituten, kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Evenementen in dit kader zijn bijvoorbeeld The European Fine Art Fair (TEFAF), het Vriendschapsjaar 2013 Rusland-Nederland, de viering van 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden in 2013/2014 en het Nederlands voorzitterschap van de Europese Unie in 2016.

5.1.2 Publieke dienstverlening

De stad verandert in een snel tempo. Vele (internationale) studenten, instellingen, bedrijven en instituten hebben zich de afgelopen jaren in Maastricht gevestigd. Het integreren van deze nieuwe elementen in de stad roept in sommige gevallen, ondanks de internationale traditie, discussie op. De vertrouwde omgeving is onderhevig aan verandering en dat vraagt een proces van herijking. De gemeente moet ervoor zorgen dat niemand in de stad achtergesteld wordt. Maastricht is er voor alle inwoners en gasten van de stad, met een van nature open internationale blik. Maastricht is een gastvrije stad die diversiteit hoog in het vaandel heeft staan. De gemeentelijke organisatie draagt bij aan het faciliteren daarvan.

De samenstelling van de Maastrichtse bevolking mag met recht internationaal en divers genoemd worden. Van de bijna 122.000 inwoners is een kleine 27 procent van niet-Nederlandse afkomst¹. In vergelijking, Amsterdam telt een percentage van net geen 12 procent aan niet-Nederlandse nationaliteiten². Ook groeide in de afgelopen jaren het aantal personen dat vanuit het buitenland naar Maastricht verhuist. Van net iets meer dan 2.000 mensen in 2007 naar ruim 4.500 personen in 2011¹. De nationaliteiten die naar Maastricht verhuizen vanuit het buitenland zijn divers, doch de hoofdmoot bestond in 2011 uit Duitsers (28,1%), terugkerende Nederlanders (14,2%), Amerikanen (4,9%), Britten (3,7%) en Chinezen (3,6%)¹.

Het is essentieel om op de gemeentelijke website maar ook aan het gemeenteloket relevante gemeentelijke informatie in verschillende talen (Engels, Duits, Frans) aan te bieden. De algemene dienstverlening, zoals inschrijving bij de gemeente, moet hoogwaardig zijn en meertalig worden aangeboden. Een voorbeeld is de druk die ontstaat tijdens het begin van een nieuw studiejaar, er is dan een piek van het aantal inschrijvingen die tot vertraging kan leiden. Door een strategische inzet van personeel kan met een beperkte inspanning resultaat behaald worden. Ook de verdere uitbouw van het Holland Expat Centre South Maastricht is voor wat betreft onze dienstverlening van groot belang (zie hierna bij programma 3: Economie en werkgelegenheid).

---

¹ <http://www.maastricht.nl/web/Beleid/Beleid/Maastricht-in-cijfers.htm>

² <http://www.os.amsterdam.nl/tabel/7587/>

5.2 Programma 2: Integrale veiligheid

Veiligheid is een thema dat vele andere beleidsterreinen raakt. De internationale dimensie op het gebied van veiligheid zorgt voor een versterking van de problemen, veroorzaakt door de grenslijging van Maastricht. Bekende voorbeelden zijn drugscriminaliteit en autodiefstal. Om deze grensoverschrijdende criminaliteit te bestrijden is het delen van informatie essentieel. Het informatiesysteem tussen België, Duitsland en Nederland genaamd EPICC is een vorm hiervan. Ook op het gebied van hulpdiensten en rampenbestrijding wordt er samengewerkt. De meldkamers in de regio weten elkaar, informeel, te vinden. Net als veel anderen beleidsvelden heeft ook veiligheid te maken met het sterke nationale karakter van wet- en regelgeving. In het verleden is er tussen de gemeente Maastricht en Lanaken gesproken over het idee, dat overigens nooit verder is uitgewerkt, een gezamenlijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV) voor beide gemeenten op te stellen.

De Euregio Maas-Rijn zou als proeftuin kunnen dienen voor wat betreft de aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit. Het deelnemen aan internationale netwerkverbanden kan hiervoor een belangrijke meerwaarde bieden, bijvoorbeeld door kennisdeling met andere grensregio's. In MAHHL-verband (samenwerking tussen Maastricht, Aken, Hasselt, Heerlen en Luik) wordt in samenwerking met de politie jaarlijks een MAHHL-veiligheidsconferentie georganiseerd over diverse veiligheidsthema's zoals mensenhandel, camerabewaking en grootschalige evenementen. Naast een ochtendprogramma voor burgemeesters, politie en ambtenaren wordt er sinds 2012 ook een middagprogramma voor raadsleden georganiseerd.

5.3 Programma 3: Economie en werkgelegenheid

5.3.1 Internationale kenniseconomie

Voor het aantrekken en behouden van (internationale) bedrijven en instellingen is naast de bovengenoemde elementen ook de aanwezigheid van kennis en innovatie een belangrijk criterium. De LED- en Brainport2020-agenda vormen hierin een cruciaal onderdeel. Aandacht voor de kennisinstellingen, zoals de Universiteit Maastricht (UM), Maastricht School of Management (MSM), Zuyd Hogeschool en kennisinstellingen zoals het EIPA, alsmede de verdere ontwikkeling van de Maastricht Health Campus, de shared service centers, de topsectoren en de creatieve industrie is essentieel.

LED/Brainport2020

Limburg Economic Development jaagt het onderdeel Economie van de Zuid-Limburgse (Kompas) agenda aan. Sinds 2013 is het sturingsmodel in Zuid-Limburg operationeel en krijgt de samenwerking met de Brainportorganisatie in Eindhoven steeds meer gestalte via de uitvoering van de projecten die genoemd zijn in de Brainport 2020 agenda. In 2013 is ook de Stichting LED formeel opgericht waardoor de netwerkorganisatie gestroomlijnder kan opereren. Met name de communicatie over de prioritaire projecten, de relatie met de topsectoren en de rol van LED daarin krijgt de komende periode prioriteit. De Stichting LED is een samenwerkingsverband tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs en onderzoeksinstituten. Het heeft als doel een succes te maken van het Brainport 2020 programma. Vanuit LED wordt gestuurd op de bijdragen van de 3 O's (Overheid, Onderwijs en Ondernemingen) aan de Projectenagenda LED/People, /Technology, /Business en /Basics.

De programmacommissie Basics van LED gaat de komende periode aan de slag met het inventariseren van knelpunten en oplossingsrichtingen ten behoeve van de 'living in...' component van internationals. Hieruit zullen concrete projectvoorstellen komen.

De Maastricht Health Campus is naast de Chemelot Campus in Sittard-Geleen dé grote campusontwikkeling van internationaal belang in Zuid-Limburg. In 2013 is de MHC-BV officieel opgericht. De MHC-BV is opgericht om de groei van het aantal bedrijven op de campus en het aantal banen te versnellen. Ook betekent dit een nadrukkelijke koppeling van de MHC-BV met de Chemelot campus. Op basis van een samenwerkingsovereenkomst van de gemeente Maastricht met de MHC-BV zal de gebiedsontwikkeling in Randwyck worden geïntensiveerd. Acquisitie en promotie blijven gehandhaafd. Daarbij is de relatie met de Brainport 2020 agenda en de prioritaire projecten vanuit LED aan de orde. Op basis van het convenant voor de MHC wordt er gewerkt aan de uitvoering van de prioritaire projecten zoals vastgesteld in het Masterplan van de MHC.

Kennis-As Limburg en Student en Stad

Voor economische ontwikkeling en structuurversterking is de factor kennis van cruciaal belang. De maatschappelijke kerntaak van kennisinstellingen als Universiteit Maastricht, Maastricht UMC+ (het samenwerkingsverband van azM en Faculty of Health Medicine & Life Sciences (FHML) van de UM) en Zuyd Hogeschool is het ontwikkelen van kennis en het, samen met overheden en bedrijfsleven, scheppen van de voorwaarden voor een florerende economie: kennisdeling, onderzoek, innovatie en het vitaal houden van de bevolking. Deze kennispartners zijn ingebed in een regionaal, nationaal en internationaal netwerk van de kennisinstellingen, waarbij over en weer een beroep wordt gedaan op elkaars expertise.

Kennis-As Limburg is een ambitieus tienjarig strategisch programma van de kennispartners UM, MUMC+ en Zuyd Hogeschool. De doelstellingen van het programma Kennis-As Limburg stroken met de agenda van Brainport 2020, hetgeen een wederzijds versterkend effect garandeert. De kennisinstellingen zullen pas tevreden zijn als de inspanningen leiden tot economische structuurversterking met florerende Limburgse campussen binnen Zuidoost Nederland. Het programma zal resulteren in nieuwe werkgelegenheid, in internationale netwerken waarin kennisinstellingen en bedrijven uit de hele wereld met de regio verbonden zijn, in een gemakkelijkere toegang tot academische kennis voor midden- en kleinbedrijf, in een betere 'Quality of Life' en in toeleiding van goed opgeleide kenniswerkers naar de arbeidsmarkt in de regio, Euregio en Nederland. Daarmee leveren zij actief en in triple-helix-verband hun bijdrage aan de verbetering van de economische structuur en het regionale vestigingsklimaat.

De gemeente Maastricht zal in dit kader in 2014 werk maken van de uitvoering van het in 2013 vast te stellen integraal 'plan van aanpak student en stad' in relatie tot 'Kennis-As Limburg'. Doel is de kennisinstellingen optimaal te faciliteren in hun ontwikkeling en meer kenniswerkers voor stad en regio te behouden. Hiervoor wordt samengewerkt met de kennisinstellingen als het gaat om de bereikbaarheid; faciliteiten ten behoeve van wonen, sport, cultuur, startende ondernemers en onderwijs; integratie van studenten in de stad (leefbaarheid); behoud van kenniswerkers voor de regio verbeteren van de bereikbaarheid; communicatie Maastricht als internationale kennisstad.

Hospitality en het Holland Expat Center South

Om een aantrekkelijke vestigingsplaats te zijn en blijven voor (internationale) kenniswerkers, studenten, bedrijven en instellingen dient de hospitality verder verbeterd te worden. Hospitality kan gezien worden als een breed begrip in deze. Vanuit de gemeentelijke organisatie kijken we daarbij in eerste instantie naar de verdere uitbouw van het Holland Expat Center South Maastricht.

Holland Expat Center South kan niet uitsluitend met de term 'hospitality' geassocieerd worden. Holland Expat Center is een samenwerkingsverband van de gemeenten Eindhoven, Tilburg, Maastricht (namens heel Zuid-Limburg) en andere publieke dienstverleners waaronder de provincies Limburg en Noord-Brabant als belangrijke financiers van het project. Het project richt zich op het gericht aanbieden en ontwikkelen van dienstverlening aan internationale werkgevers, internationale kenniswerkers en dienstverleners om zo het Zuidoost Nederlandse internationale vestigingsklimaat actief te versterken. Holland Expat Center South heeft inmiddels met zijn in totaal drie vestigingen een positie verworven. Maastricht heeft hierbij voor heel Zuid-Limburg een trekkersrol ingenomen en heeft ook de ambitie die rol voor de gehele regio blijvend te vervullen.

Tenslotte zal zoals hiervoor al vermeld de programmacommissie Basics van LED de komende periode aan de slag gaan met het inventariseren van knelpunten en oplossingsrichtingen ten behoeve van de 'living in...' component van internationals. Hieruit zullen concrete projectvoorstellen komen.

Internationale instellingen en instituten

De gemeente Maastricht zet zich samen met de provincie Limburg actief in voor het behoud van internationale instellingen en instituten voor Maastricht. De investeringen van de afgelopen twintig jaar mogen niet tenietgedaan worden onder invloed van landelijke bezuinigingsmaatregelen.

Er zijn rond negentig internationale instellingen en instituten actief in Maastricht. Een uitgebreid overzicht is opgenomen in de bijlage bij deze nota. Met betrekking tot directe werkgelegenheid: inclusief de onderwijsinstellingen tellen deze meer dan duizend arbeidsplaatsen, exclusief de onderwijsinstellingen toch nog altijd enige honderden. De indirecte werkgelegenheid ten gevolge van bijvoorbeeld congressen, seminars en cursussen in de stad is niet zomaar te becijferen, maar aanzienlijk. Waar mogelijk wordt het aantal instituten nog uitgebreid (drie in het afgelopen jaar), maar de inspanningen zijn vooral gericht op binden en behouden. Het beperkte beschikbare budget wordt met name gebruikt ter ondersteuning van activiteiten die een zichtbaar positief resultaat voor Maastricht met zich mee brengen, zowel in versterking van ons imago, als ook in directe bestedingen in de stad door deelnemers aan deze activiteiten.

De gemeente voert een proactief accountmanagement internationale instituten door het:

- voorbereiden (en organiseren) van een open dag internationale instellingen en instituten;
- opzetten van een platform ten behoeve van informatie uitwisseling en onderzoek samenwerkingsmogelijkheden instellingen en instituten;
- opzetten van een digitaal informatieplatform ten behoeve van activiteiten internationale instituten.

De gemeente voert een reactief accountmanagement internationale instituten door:

- gerichte doorverwijzing binnen de gemeentelijke organisatie bij vragen/problemen;
- gerichte ondersteuning, lobby en doorverwijzing bij financiële en huisvestingsproblemen;
- participatie in activiteiten gericht op deelname van instellingen en instituten in het VIA 2018-traject;
- gerichte ondersteuning van internationale instituten bij het organiseren van congressen, seminars;
- representatie namens de gemeente bij activiteiten;
- bij gelegenheid als gastheer namens de gemeente optreden ten behoeve van ontvangsten besturen en ontvangsten deelnemers congressen /evenementen / cursussen.

Specifieke knelpunten ten aanzien van het behoud van internationale instituten zijn het creëren van aanvullende middelen ten behoeve van instituten die een toegevoegde economische waarde hebben voor Maastricht.

Invulling convenant UM

In 2013 is de actualisatie van de nota student en stad aan de orde. De opdracht tot actualisatie en de verdere uitwerking betreft een gezamenlijke opdracht van universiteit en gemeente. In de uitwerking van de nota student en stad worden de diverse thema's uit het convenant pragmatisch vertaald. Het betreft de dossiers sport, huisvesting, maar ook de integratie van studenten in de stad.

Ten behoeve van een betere communicatie en stroomlijning van processen is naast het tweejaarlijkse bestuurlijke overleg tussen beide colleges een gezamenlijk directeurenoverleg opgestart.

In 2013 wordt een gezamenlijke opdracht uitgewerkt. Hierin staat, hoe kennis en kunde van de UM meer kan worden toegepast in de (beleids)processen van de gemeente Maastricht door stages, afstudeeropdrachten, studentjobs en promotieplaatsen.

5.3.2 Economische structuurversterking

Internationale acquisitie

Met een gerichte inzet van acquisitie beogen we het (deels regionaal) aantrekken van nieuwe bedrijvigheid met specifieke aandacht voor de clusters: Life Sciences; Contact & Customer; Service Centers; Topwinkels; Financiële industrie; en China.

Branding

De positionering van Maastricht als internationale stad zal worden voortgezet in samenwerking met partners zoals UM, Maastricht Health Campus, A2 project, VVV en regiobranding Zuid-Limburg. Regiobranding Zuid-Limburg zal worden gecontinueerd. De regio Zuid-Limburg kiest voor de economische LED Agenda als basis voor regiobranding.

Arbeidsmarkt

De bereikbaarheid van banen en carrièremogelijkheden vanuit Nederland is door de Zuid-Limburgse excentrische ligging zeer beperkt. Dit feit heeft onder het adagium “werk volgt mensen”, een rechtstreeks – negatief - effect op de economische groei. Horizontale verbreding van de arbeidsmarkt zou hier uitkomst kunnen bieden. Als men kijkt binnen een Euregionale straal van 40 km rond Maastricht ligt de banendichtheid met 2.1 bereikbare banen, in tegenstelling tot de Zuid-Limburgse dichtheid van 0.6, zelfs ruim hoger dan die in de Randstad (1.6). Met name gezien de voortgaande krimp van de potentiële beroepsbevolking is de vergroting van het arbeidspotentieel een actueel thema.

Grensoverschrijdende arbeid is nog altijd beperkt. Zowel werkgevers als werknemers kijken maar in beperkte mate naar de andere kant van de grens. Deze beperking komt in alle segmenten van de arbeidsmarkt voor. In het middensegment is er vooral inkomend werknemersverkeer bestaande uit verplegend personeel in de zorgsector, en meertalige medewerkers werkzaam in de verschillende shared service centers vanuit België. Het gaat om een aantal van 6.000 mensen dat vanuit België dagelijks de grens met Maastricht oversteeft. Ook de techniek sector is op dit vlak in opkomst. In omgekeerde richting is er nauwelijks uitgaand verkeer. Een oorzaak hiervoor is het verschil in beloning voor werknemers. Een verdere uitbouw van de sector techniek en internationale verbreding in het kader van LED agenda kan een deel van de problematiek oplossen. Internationalisering kan een impuls vormen voor verbeteringen, mits doelgericht ingezet. Het deelnemen aan grensoverschrijdende netwerken en het verwerven van Europese subsidies zouden hierbij ondersteuning kunnen bieden. Netwerkvorming is tot op heden vooral beperkt gebleven tot regionaal (Zuid-Limburgs) niveau.

Aan de bovenkant van de arbeidsmarkt worden kennismigranten en internationale werknemers bediend via het Holland Expat Center South Maastricht in verschillende vormen. Hierbij moet men denken aan het verstrekken van paspoorten, informatie en maandelijkse netwerkbijeenkomsten (Meet and Greet). Een volwaardig Expat Center kan op dit vlak een rol spelen evenals het aanbod van informatie in het Engels op de gemeentelijke website.

Op dit moment vragen de geplande landelijke bezuinigingen en de participatieregeling aan de onderkant van de arbeidsmarkt alle aandacht. De arbeidsmarkt moet in de toekomst verbreden omdat verticale groei de limiet stilaan bereikt heeft. Op grensoverschrijdend gebied wordt er minimaal samengewerkt en daar waar samengewerkt wordt, op het gebied van re-integratie en sociale fraudebestrijding, is het rendement laag. Dit is te wijten aan de nationale insteek van wetgeving.

5.3.3 Vrijtijdseconomie

Het bevorderen van Maastricht als congresstad is een van de kernpunten voor de komende jaren. De gemeente kan hierbij een faciliterende rol vervullen door het verbinden van congresbezoekers met de stad Maastricht. Het verbeteren van de hospitality is hierbij van essentieel belang.

Voor wat betreft het thema vrijetijdseconomie en internationalisering hebben de volgende onderwerpen prioriteit:

- Congressen: sturen op samenwerking rond de acquisitie van internationale congressen en beurzen;
- Het versterken van het internationaal congresstoerisme en de rol van het MECC daarin, alsmede branding, accountmanagement en acquisitie;
- Het stimuleren van het zakelijk toerisme (pilot MECC-MHC) en het meerdaags toerisme.

5.4 Programma 4: Sociale zekerheid en re-integratie

Tot 2016 vragen de geplande landelijke bezuinigingen en de participatieregeling aan de onderkant van de arbeidsmarkt alle aandacht. De arbeidsmarkt moet in de toekomst verbreden omdat verticale groei de limiet stilaan bereikt heeft. Op grensoverschrijdend gebied wordt er nog minimaal samengewerkt en daar waar samengewerkt wordt, op het gebied van re-integratie en sociale fraudebestrijding, is het rendement laag. Dit is te wijten aan de nationale insteek van wetgeving.

5.5 Programma 5 en 6: Samenleven

Decentralisatie is op dit moment het belangrijkste thema binnen zorg en welzijn. Veel verantwoordelijkheden verschuiven vanuit andere bestuurslagen naar de gemeenten en daar moet adequaat naar gehandeld worden.

Samenwerking op internationaal vlak is moeilijk omdat de wetgeving rondom zorg nog altijd een sterk nationaal karakter heeft. Internationale kennisdeling kan een meerwaarde bieden, de problematiek is in andere grensregio's vaak hetzelfde. Zweden en Denemarken lopen voorop qua gedecentraliseerde zorg, ook daar valt via internationale kennisdeling van te leren. Bijvoorbeeld door middel van reflecties van internationale gemeentelijke medewerkers op het gemeentelijke beleid ten opzichte van het beleid in het buitenland. Deels gebeurt dit al via landelijke netwerken. Tenslotte zou het inzicht krijgen in en het verwerven van Europese subsidies ook ondersteuning kunnen bieden in deze.

5.6 Programma 7: Sport en recreatie

Momenteel ligt de nadruk op het structureren van de eigen organisatie Maastricht Sport (financiën, beheer en verzelfstandiging). De focus van het sportbeleid ligt op breedtesport, de lokale bevolking moet gestimuleerd worden om te gaan sporten. In het kader van de gezondheidszorgaspecten wordt daarbij samengewerkt met verschillende partners, zoals verzekeraars, zorgaanbieders en het AZM.

Samenwerking in de regio is er onder meer met de andere steden, Sittard-Geleen en Heerlen, en met de Heuvellandgemeenten. Ook werkt men samen met het hoger onderwijs op gebied van bijvoorbeeld onderzoek.

Euregionaal, bijvoorbeeld met de buurgemeenten Lanaken en Riemst, wordt er op dit gebied nog niet samengewerkt, wel is het duidelijk dat er daar kansen liggen voor Maastricht. Het inzicht krijgen in en het verwerven van Europese subsidies zou ondersteuning kunnen bieden in deze.

5.7 Programma 8: Kunst en cultuur

Cultuur is een belangrijk aspect voor de stad Maastricht. Naast het verschaffen van een identiteit aan de stad biedt de culturele sector ook legio kansen op economisch gebied. Door het ontwikkelen van een creatieve industrie, het aantrekken van toeristen maar ook als bijdrage aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Net als bij andere producten moet ook in de culturele sector de merknaam sterk zijn. 'Made in Maastricht' moet een sterk merk worden, zijn en blijven om internationaal relevant te zijn. Creatieve ondernemers in onze stad moeten gestimuleerd worden om de grenzen op te zoeken en te doorbreken. Om deze doelstelling te bereiken is het belangrijk gebruik te maken van de verschillende internationale netwerken die er al zijn. Het moet daarbij geen doel op zich zijn om lid te worden van zoveel mogelijk internationale netwerken. Het is belangrijk om te kijken naar de kwaliteit en toegevoegde waarde van netwerken.

Maastricht en Euregio hebben de titel van Culturele Hoofdstad van Europa 2018 niet binnengehaald, maar hebben in de voorbije jaren veel nieuwe samenwerkingsverbanden en netwerken uitgebouwd dankzij de voorbereiding van de kandidatuur. Maastricht wil vanaf 2014 het opgebouwde kapitaal verzilveren en omzetten in nieuwe sociale, economische en artistieke impulsen, waarbij de grensoverschrijdende dimensie centraal zal staan:

- intensivering samenwerking tussen cultuurproducenten over de grens voor het creëren en laten circuleren van nieuwe producties, inclusief de daaruit voortvloeiende werkgelegenheid en toelevering door Maastrichtse bedrijven. Versterking van de internationale uitstraling van de Maastrichtse festivals;
- openbreken van de Euregio als markt voor de Maastrichtse creatieve industrie (in het bijzonder de creatieve makindustrie en nieuwe ontwikkelingen in mode, filmproductie, vormgeving en creatieve zakelijke dienstverlening);
- het stimuleren van meertaligheid is essentieel voor de verdere ontwikkeling van stad en Euregio op cultureel gebied;
- uitbouw van de communicatie van het kunst- en cultuuraanbod over de grens en ontwikkeling van nieuwe cultuurtoeristische formats voor de eigen Euregionale bevolking en voor de bezoekers van elders;
- het creëren van Euregionale werkervaringsplekken in de culturele en creatieve sector voor de Generatie Maastricht.

Hiertoe zullen de opgebouwde banden met de Euregionale partners ingezet worden, in het bijzonder om deze partners te overtuigen te participeren via matching in cash en in kind.

5.8 Programma 9: Onderwijs

De internationale dimensie van onderwijs is sterk gerelateerd aan de ontwikkelingen rondom de Brainport2020- en LED-strategie. Grensoverschrijdende samenwerking blijkt echter moeilijk te zijn, de taalbarrière vormt daarbij één van de grootste obstakels. Hier ligt een kans voor het basis- en middelbaar onderwijs in de stad. Scholen zouden een grotere rol moeten gaan spelen bij het sensibiliseren, naast het Engels, van het Frans en het Duits. Het Euregioschool-project dat alle schoolbesturen, provincie en gemeenten onderschrijven, moet een stimulans gaan geven aan uitbreiding van bestaande initiatieven. Als gemeente zouden we de meertaligheid in het onderwijs nog verder moeten stimuleren, eigenlijk zou iedere school een Euregioschool moeten zijn. We willen als gemeente de middelen gaan verkennen om dit mogelijk te kunnen maken.

Ook is de internationalisering van onderwijsinstellingen zelf belangrijk. Het United World College (UWC) is een uitstekende uitbreiding van het internationale onderwijsaanbod voor expats in de Euregio Maas-Rijn en sluit aan bij het University College van de UM. De UM, MSM en Zuyd Hogeschool zijn een goed voorbeeld van al bestaande internationaal georiënteerde onderwijsinstellingen. Vooral de UM is een sterk internationale universiteit en gezien de recent uitgesproken ambitie om fors te groeien zal het aantal internationale studenten alleen maar stijgen. De regio mist echter bijvoorbeeld nog een internationale MBO-opleiding, waarmee op alle onderwijsniveaus internationale opleidingen kunnen worden aangeboden.

Het voorbeeld van een technische opleiding op Maastricht Aachen Airport is tekenend voor de problematiek ten opzichte van nationale regelgeving.

Grensoverschrijdende opleiding MBO Techniek – Aviation Competence Center

Op Maastricht Aachen Airport is een technische MBO opleiding gevestigd, het Aviation Competence Center van het ROC Leeuwenborgh. Deze Engelstalige opleiding met internationaal erkende diplomering trok leerlingen uit het hele grensgebied, met name uit het Duitse grensgebied. Om deze opleiding internationaal erkend te krijgen heeft er een zware lobbyinspanning plaatsgevonden, welke resulteerde in de gewenste internationale diplomalijn. De opleiding was voorzien van de correcte internationale certificering maar struikelde over een nationaal ingegeven probleem. Om het diploma uiteindelijk te behalen moesten buitenlandse leerlingen voldoen aan een Nederlandstalige diploma-eis voor een MBO-opleiding op niveau 4, hetgeen onmogelijk is voor de internationale studenten. Daarmee droogt de toestroom van buitenlandse leerlingen op en dat heeft een dubbel negatief effect. Ten eerste het belemmeren van het ontwikkelen van een internationaal personeelbestand voor de luchtvaartsector in de Euregio. Ten tweede maakt het Maastricht minder aantrekkelijk als vestigingsplaats voor internationale (kennis)werkers. Als zij zich hier vestigen moet er een breed aanbod aan opleidingen beschikbaar zijn voor hun kinderen, een Engelstalige MBO-opleiding ontbreekt hierin.

Het nationaal wettelijk kader is rigide en weinig innovatief daardoor worden veel projecten in de kiem gesmoord. Dit draagt niet bij aan de ontwikkeling van Maastricht en de regio.

De gemeente Maastricht neemt op dit moment nog niet deel aan internationale projecten en/of formele internationale netwerken op het terrein van onderwijs, enkel aan informele netwerken.

5.9 Programma 10: Stadsontwikkeling en Programma 11: Wonen

5.9.1 Stadsontwikkeling, ruimte en wonen

Actuele thema's zijn de (her)ontwikkeling van het Belvédère gebied, de leegstand en herbestemming van bestaande (historische) gebouwen, het omgaan met mogelijke krimp en het realiseren van voldoende en kwalitatief goede studentenhuisvesting. Ook de geplande ontwikkeling van Maastricht-Oost, waarbij de ondertunneling van de A2 traverse een integrale en belangrijke rol inneemt, staat prominent op de agenda. Op het gebied van ruimte blijkt eens te meer dat de grenzen, in veel gevallen, nog keihard zijn. Voor wonen geldt dit meer in sociaal, psychologisch en cultureel opzicht dan dat die grenzen er fysiek nog zijn. Internationale samenwerking is echter essentieel om oplossingen te bieden voor de ruimtelijke uitdagingen van de stad. Samenwerking bestaat er al rondom de Grensmaas, de Jeker en grensoverschrijdende fietsverbindingen. Ook wordt er samengewerkt met betrekking tot de invulling van de Albertknoop in het grensgebied van Maastricht en Lanaken. Kennisdeling door middel van internationale netwerkvorming kan een duidelijke meerwaarde bieden voor wat betreft het thema ruimte.

5.9.2 Monumenten, archeologie en cultuurhistorie (cultureel erfgoed)

De in 2007 vastgestelde gemeentelijke beleidsnota 'Springlevend Verleden' is het belangrijkste kaderstellend document voor wat betreft bovengronds en ondergronds erfgoed. Een van de acties uit deze beleidsnota is de 'Vestingvisie' waarin een integrale visie op het beheer, ontsluiting en beleefbaar maken van al onze vestingresten is vastgelegd. De gemeente Maastricht is lid van het European Walled Towns netwerk. Via de Federatie Grote Monumentengemeenten is Maastricht ook indirect lid van de European Association of Historic Towns and Regions. Er is momenteel veel incidenteel en versnipperd en onvoldoende structureel en samenhangend contact met Euregionale partners. Maastricht toont veel gelijkens met Luik qua bovengronds erfgoed, hetgeen een mogelijk aanknopingspunt kan zijn voor grensoverschrijdende samenwerking. Thema's voor de nabije toekomst liggen vooral op het vlak van herbestemming en duurzaamheid.

Voor wat betreft archeologisch erfgoed was netwerkvorming in het Vlaamse grensgebied al eerder aanwezig, geformaliseerd in de samenwerking met ZoLad+. Met Euregionale collegae bestaat sinds 2011 een

samenwerking. Regelmatig (minstens 1 maal per jaar)vinden er bijeenkomsten plaats en de leden weten elkaar wanneer nodig te vinden. Verder zijn de contacten met vooral de Duitse zijde (Rijnland) goed. Taalbarrières blijven een rol spelen richting Wallonië. Maastricht is lid van de European Association of Archaeologists. Doelstelling is om in 2017 het meerdaagse congres van deze organisatie naar Maastricht te halen. Voor wat betreft de Romeinse heerbaan Via Belgica wordt overwogen om zodra dit mogelijk is (2015) een aanvraag te doen voor het Europees cultureel erfgoedlabel.

Het beleefbaar maken en het ontsluiten van het gemeentelijk erfgoed is zeer belangrijk voor de identiteit van Maastricht. Het actiever deelnemen aan Europese netwerken en het verwerven van Europese subsidies zouden ondersteuning kunnen bieden bij de uitvoering van het gemeentelijk beleid op het gebied van cultureel erfgoed.

5.10 Programma 12: Verkeer en mobiliteit

Mobiliteit kan onderverdeeld worden in de categorieën weg, spoor, water en lucht.

Voor wat betreft luchtvaart is de recente vestiging van Maastricht Airlines op Maastricht Aachen Airport (MAA) een toevoeging aan het internationale karakter van Maastricht en de regio. Zowel de nieuwe vliegverbindingen (naar onder meer Schiphol) van Maastricht Airlines als de sterke uitbreiding van het aantal vliegverbindingen door RyanAir versterken de internationale economische positie van Maastricht en de regio.

Voor wat betreft het beheer van waterwegen is Rijkswaterstaat aan zet, zij voeren hierover ook het overleg met de buurlanden. Maastricht heeft wel een belangrijke rol bij het beheer en de invulling van de Beatrixhaven en het bedrijventerrein daaromheen, en dan met name vanuit het beleidsveld economie.

Grensoverschrijdend openbaar vervoer is een zeer belangrijk thema. Een goede en snelle verbinding met Luik en Aken is essentieel voor Maastricht en de regio om de aansluiting op het Europese netwerk van hogesnelheidslijnen te behouden. De provincie Limburg en de gemeenten trekken actief en gezamenlijk op in dit dossier. Een tweede project van belang is de tram naar Hasselt. Naast het realiseren van deze spoorverbinding zelf is de toekomstige ontwikkeling van het stationsgebied daarin cruciaal.

Belangrijke wegenprojecten zijn de ondertunneling van de A2 stadstraverse en het nieuwe Noorderbrugtracé. De A2 is een omvangrijk project dat moet zorgen voor enerzijds een verbeterde doorstroom van het transitverkeer en anderzijds een vergrote aantrekkingskracht voor de stad Maastricht. Het is meer dan een klassiek wegenbouwproject, het is een innovatie en integrale manier van gebiedsontwikkeling die bijdraagt aan de algehele herstructurering van Maastricht-Oost. Het project is van grote internationale waarde en maakt daarom onderdeel uit van het Trans European Network (TEN), welke een reden is voor de Europese Unie om het project mee te financieren. Daarnaast is het een gewaardeerd project bij andere partners, waaronder het Rijk, waardoor externe financieringsmogelijkheden benut zijn.

Op het gebied van het deelnemen aan internationale kennisnetwerken is er nog een stap te zetten. Het exploiteren van de in de stad aanwezige kennis kan beter. Het bezoeken van buitenlandse projecten en actieve deelname aan internationale kennisnetwerken ten behoeve van kennisdeling kunnen hieraan een bijdrage leveren.

5.11 Programma 13: Beheer openbare ruimte en buurtgericht werken

Met de gemeenten Bilzen, Lanaken, Riemst en Tongeren worden de mogelijkheden verkend om bepaalde vormen van samenwerking aan te gaan en dienstverlening aan deze gemeenten aan te bieden.

5.12 Programma 14: Natuur, milieu en afval

Duurzaamheid

De laatste jaren is op duurzaamheidsgebied binnen de gemeente Maastricht veel bereikt. Duurzaam denken en handelen wordt steeds breder gemeengoed binnen de gemeentelijke organisatie. Dwars door alle beleidsvelden heen. Dat is bijvoorbeeld terug te zien in een stevige inbedding van duurzaamheid in de nieuwe Structuurvisie en Woonvisie. Dit zorgt er voor dat heel veel toekomstige ontwikkelingen in onze stad volgens duurzame principes plaats zullen vinden. Verder is in het afgelopen jaar de Beleidsbrief Duurzaamheid en het Duurzaamheidskompas vastgesteld. Aan de Beleidsbrief Duurzaamheid is een concreet actieprogramma gekoppeld waarin per programmalijn staat beschreven welke acties we ondernemen. Ook buiten de gemeente, in de Maastrichtse samenleving, gebeurt veel.

Tot voor kort nam bij de realisatie van de doelstelling Klimaatneutrale gemeente 2030 de realisatie van de totale Duurzame Energiecentrale Maastricht (DECM) een belangrijke rol in. Samen met de ontwikkeling van het Warmtenet was de DECM één van de grote projecten waarmee de gemeente direct invloed kon uitoefenen op het bereiken van de ambities in 2030. Nu uitvoering van de DECM op onderdelen niet plaats kan vinden staat die ambitie onder forse druk. Dit spanningsveld maakt dat een herijking van onze activiteiten aan de orde is waarbij in ieder geval gefocust moet worden op het Warmtenet. Naast het warmtenet zullen we het vooral moeten hebben van de ondersteuning en facilitering van belangrijke initiatieven uit de samenleving. Samen met Platform Cool wordt momenteel een plan uitgewerkt voor een Routekaart Energie. Het bedrijfsleven gebruikt voor haar duurzaamheidsdoelstellingen eveneens een routekaart. Zichtbaar wordt dan binnen hoeveel tijd en met welke investering het doel bereikt wordt. De gemeentelijke routekaart bevat straks een overzicht en prioritering van activiteiten en projecten die het meest realistisch zijn en de grootste bijdrage leveren aan de gemeentelijke klimaatdoelstelling. De verwachting is tenslotte dat we bij voortgaande inspanningen de ambitie om als gemeentelijke organisatie in 2015 klimaatneutraal te zijn gaan halen.

Duurzaamheid is een van de prioritaire thema's binnen de Europese Unie. Dit biedt goede kansen op internationale samenwerking, fondsenwerving en profilering voor Maastricht. Internationale samenwerking op gebied van energie, energietransformatie, milieu, voedsel, maakindustrie en water kan van grote toegevoegde waarde zijn. Momenteel zijn er nog geen grensoverschrijdende netwerken en samenwerkingsprojecten waar de gemeente Maastricht aan deelneemt. Hier liggen veel kansen, zeker ook gezien het belang dat Europa aan duurzaamheid toekent. Op regionaal vlak wordt er wel samengewerkt met andere partners zoals de provincie. Ook is er intensief contact met Zuyd Hogeschool, welke weer een uitgebreid internationaal netwerk heeft.

5.13 Programma 15: Algemene inkomsten en uitgaven

Algemene doelstelling van dit programma is het behouden van een solide gemeentelijke financiële huishouding, zodat doelstellingen van andere programma's financieel gedekt zijn. Internationalisering kan hier aan bijdragen door optimaal gebruik te maken van de kansen die de nieuwe Europese financieringsmogelijkheden voor de periode 2014-2020 voor Maastricht bieden.

6 Financiën en personeel

De nota internationalisering is in eerste instantie een strategisch document en bevindt zich deels op uitvoeringsniveau. Dekking voor de in deze nota benoemde activiteiten zal binnen de bestaande begroting worden gevonden. Het gaat hier immers niet om het uitvoeren van nieuwe activiteiten, maar het gebruiken van het instrument internationalisering om de beleidsdoelstellingen binnen de desbetreffende begrotingsprogramma's te realiseren. Op hoofdlijnen kan wel aangegeven worden dat voor het uitvoeren van internationaliseringtaken op onderdelen wel een herschikking van bestaande budgetten noodzakelijk lijkt en dat ook een aantal financiële investeringen nodig is, bijvoorbeeld voor het verder meertalig maken van de website van de gemeente Maastricht (conform de eerder gedane toezegging naar aanleiding van een motie van het CDA).

Daar waar nodig zullen in de toekomst via de kaderbrief financiële voorstellen worden gepresenteerd.

7 Verantwoordingscyclus

Op basis van de geplande inspanningen van de verschillende beleidsteams zullen jaarlijks in ieder begrotingsprogramma de prestaties op het gebied van internationalisering worden opgenomen. Deze nota beoogt zoals eerder vermeld dat via de jaarlijkse programmabegroting vanuit de begrotingsprogramma's zelf bijsturing van lopende werkzaamheden plaatsvindt en witte vlekken worden ingevuld. Op die manier wordt internationalisering geïntegreerd met de gemeentelijke taken.

In het kader van de reguliere P&C cyclus zal jaarlijks een evaluatie plaatsvinden van de voortgang en activiteiten in het voorafgaande jaar.

Bijlage: Overzicht internationale instellingen en instituten

De gemeente Maastricht kent een kleine negentig internationale instellingen en instituten. Bij vaststelling wat er onder een internationale instelling of instituut verstaan wordt, is het uitgangspunt dat deze via hun organisatie (dan wel als onderdeel van of nauw gelieerd aan een internationaal georiënteerde organisatie), product, staf of doelgroep internationaal georiënteerd zijn. In de praktijk gaat het daarbij veelal om niet-commerciële organisaties die zich bezighouden met toegepast wetenschappelijk onderzoek, advies en kennistransfer. De bijdrage van deze instituten en instellingen voor de gemeente Maastricht ligt in de grote aantallen arbeidsplaatsen, de duizenden studenten, honderden projecten en onderzoeken en de bezoeken van gastdocenten, sprekers, adviseurs en deelnemers aan cursussen, congressen en seminars.

De internationale instellingen en instituten in Maastricht kunnen op basis van hun werkzaamheden en structuur worden onderverdeeld in drie verschillende categorieën:

1. de eerste categorie bestaat uit instellingen en instituten die gelieerd zijn aan verschillende (vormen van) overheden. Dit zijn bijvoorbeeld instituten of instellingen van buitenlandse overheden (consulaten), en de Europese Unie (Eurocontrol);
2. de tweede categorie bestaat uit educatieve instellingen en instituten die verbonden zijn aan de Universiteit Maastricht of Zuyd Hogeschool. Met name de Universiteit Maastricht kent vele onderzoeksinstituten, onderzoekscholen, gelieerde instituten en internationale opleidingen. De UM kent een vijftiental onderzoeksinstituten en een tiental onderzoekscholen, die intensief samenwerken met andere universiteiten, nationaal en internationaal. Daarnaast zijn er tientallen BV's die onder UM Holding of UniVenture vallen. Naast zelfstandige BV's zijn er ook deelnemingen van de UM. De komende jaren zal het aantal internationale instituten van de UM nog flink groeien, evenals het aantal buitenlandse medewerkers en studenten. Bij Zuyd Hogeschool zijn met name de Maastrichtse kunst- en taalopleidingen aangesloten;
3. de derde categorie bestaat uit zelfstandige instituten en instellingen, inhoudelijk en naar vorm zeer uiteenlopend van aard. Hieronder vallen zowel educatieve (MSM en Odyssee) en onderzoeksinstituten (RIKS), als samenwerkingsverbanden (UWC). Ook instituten die zich qua acquisitie richten op het buitenland met hun educatief programma aanbod of instituten die handel en uitwisseling organiseren met derde wereldlanden vallen onder deze categorie.

AAN OVERHEDEN GELIEERDE INSTELLINGEN EN INSTITUTEN

United Nations University Maastricht Economic and social research and training centre on innovation and technology

Keizer Karelplein 19
6211TC Maastricht
043.388.440.0
info@merit.unu.edu
www.merit.unu.edu

UNU-MERIT is een onderzoek- en opleidingscentrum van United Nations University (UNU) en de Universiteit Maastricht (UM), gelegen in Zuidoost-Nederland. UNU-MERIT onderzoekt de sociale, politieke en economische factoren die de technologische innovatie stimuleren, met een nadruk op de creatie, verspreiding en toegang tot kennis.

Consulaat van de Bondsrepubliek Duitsland

Stationsplein 8 - E
6221BT Maastricht
043.328.072.1
Maastricht@hk-diplo.de

Het consulaat van Duitsland is verantwoordelijk voor de bescherming van hun respectieve burgers in Maastricht door voorlichting en administratieve ondersteuning te geven.

Consulaat van de Franse Republiek

Sint Gerlach 70
6301JD Valkenburg
043.608.890.0
co@chateauhotels.nl
www.franseconsulmaastricht.nl

Het consulaat van Frankrijk is verantwoordelijk voor de bescherming van hun respectieve burgers in Maastricht door voorlichting en administratieve ondersteuning te geven.

Consulaat van de Republiek Montenegro

Sint Lambertuslaan 6
6211KB Maastricht
043.325.247.3
info@consulaatmontenegro.nl
www.consulaatmontenegro.nl

Het consulaat van Montenegro is verantwoordelijk voor de bescherming van hun respectieve burgers in Maastricht door voorlichting en administratieve ondersteuning te geven.

Consulaat van de Staat Israël

Achter de Comedie 8
6211GZ Maastricht
043.350.149.0

Het consulaat van Israël is verantwoordelijk voor de bescherming van hun respectieve burgers in Maastricht door voorlichting en administratieve ondersteuning te geven.

Consulaat van het Groothertogdom Luxemburg

Achter de Comedie 8
6211GZ Maastricht
043.350.149.0
info@consul.lux.fjadoul.nl

Het consulaat van Luxemburg is verantwoordelijk voor de bescherming van hun respectieve burgers in Maastricht door voorlichting en administratieve ondersteuning te geven.

Consulaat van het Koninkrijk Spanje

Bonaertsweg 6

6241NK Bunde

043.364.574.9

esconsul@xs4all.nl

Het consulaat van Spanje is verantwoordelijk voor de bescherming van hun respectieve burgers in Maastricht door voorlichting en administratieve ondersteuning te geven.

Eurocontrol

Horsterweg 11

6199AC Maastricht-Airport

043.366.123.4

Masuac.info@eurocontrol.int

www.eurocontrol.int

EUROCONTROL, de Europese organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart, is een intergouvernementele organisatie die bestaat uit 39 lidstaten (niet EU) en de Europese Gemeenschap.

European Institute of Public Administration

Onze Lieve Vrouweplein 22

6211HE Maastricht

043.329.622.2

info@eipa.eu

www.eipa.eu

EIPA is de plek waar mensen die zich met Europese aangelegenheden bezighouden kunnen studeren in een multiculturele omgeving en profiteren van onze unieke combinatie van praktische kennis en wetenschappelijke excellentie. Wij helpen u om te voldoen aan de uitdagingen van Europa en de complexiteit van de moderne Overheidsmanagement.

Vereniging Corps Consulaire à Maastricht

Markt 14

6211CJ Maastricht

'Corps Consulaire à Maastricht' werd opgericht op 26 april 2012 door de burgemeester van Maastricht, de gouverneur van Limburg en alle acht deelnemende consuls. Het doel van de vereniging is om de internationale status van Maastricht te verbeteren.

AAN UNIVERSITEIT EN HOGESCHOOL GELIEERDE INSTELLINGEN EN INSTITUTEN

Maastricht University

Minderbroedersberg 4-6

6211LK Maastricht

043.388.222.2

Communicatie@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl

Maastricht University (UM), is de meest internationale Universiteit in Nederland, die door haar PGO systeem en internationale karakter opvalt. Met bijna 16.000 studenten en 4.000 man personeel biedt UM een wijde keuze aan academische programma's, die allemaal zijn ontworpen om het beste in haar studenten naar boven te brengen.

Maastricht University School of Business and Economics

Tongersestraat 53

6211 LM Maastricht

043.388.222.2

Communicatie@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/sbe

De faculteit van economie en Bedrijfswetenschappen (afgekort als SBE) is een Europese school op het gebied van economie en International Business Administration. SBE biedt kwalitatief hoogwaardig onderwijs aan haar studenten, voert excellent onderzoek, en biedt een internationaal perspectief in zowel onderwijs en onderzoek.

School for Public Health and Primary Care

Universiteitssingel 40

6229 ER Maastricht

043.388.244.6

www.caphri.nl

CAPHRI heeft tot doel hoogwaardig onderzoek te verrichten en onderwijs te geven, gericht op gezondheidszorg en innovatie, variërend van preventie tot rehabilitatie. Zij doen dit vanuit het perspectief van patiënten om zodoende de volksgezondheid te verbeteren.

School for Cardiovascular Diseases

Universiteitssingel 50 H1.362

6229 ER Maastricht

043.388.176.6

CARIM-office@maastrichtuniversity.nl

www.carimmaastricht.nl

CARIM is een van de beste onderzoeksinstituten bij translationeel cardiovasculair onderzoek in Europa. Het is een wereldleider op het gebied van atherosclerose onderzoek en atrial fibrillation. Het heeft ook belangrijke internationale bijdragen geleverd aan moleculaire beeldvorming.

Center for European Studies

Bonnefantestraat 2

6211 KL Maastricht

043.388.528.2

ces.info@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/web/Misc/CES.htm

Het centrum voor Europese Studies (CES) aan de Universiteit van Maastricht biedt de best mogelijke ervaring om Europese studies te studeren in het buitenland.

Centre for Gender and Diversity

Grote Gracht 90-92

6211 SZ Maastricht

043.388.309.9

w.lieben@maastrichtuniversity

www.genderdiversiteit.nl/en/cgd/

Het centrum voor Gender en Diversiteit is een onderzoeksinitiatief van de Faculteit der cultuurwetenschappen (FASoS) aan de Universiteit van Maastricht. Haar primaire missie is het ontwikkelen van onderzoeksprojecten over het geslacht als een symbolische cultureel systeem.

Centre for Urban & Euregional Studies

Grote Gracht 90-92

6211SZ Maastricht

043.388.309.9

l.hollanders@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/web/Faculties/FASoS/Theme/ResearchPortal/Events/CUES.htm

Het Centre for Urban & Euregionale Studies ontwikkelt en bevordert het onderzoeksthema van stedelijke en regionale ontwikkeling, in het bijzonder van grensoverschrijdende regio's in Europa, en de uitdagingen van kleinere steden om zich te profileren in de wereld van globalisering en metropolitanisme.

Department of Knowledge Engineering

Bouillonstraat 8-10

6211 LH Maastricht

+31433883455

info-dke@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/web/Scholen/DKE.htm

In het Bachelor programma in kennisengineering en in de Master programma's in de kunstmatige intelligentie en in Operations Research, leer je hoe je nieuwe uitdagingen in deze gebieden aanpakt.

Dutch-Flemish Postgraduate School 'Experimental Psychopathology'

Postbus 616

6200 MD Maastricht

ozschoolepp@dmkep.unimaas.nl

www.dmkep.unimaas.nl/epp/english/defaultuk.htm

Leden van de postgraduate school voeren wetenschappelijk onderzoek uit, Om de oorsprong van psychische problemen te achterhalen en hoe deze problemen zo effectief mogelijk behandeld kunnen worden.

Faculty of Arts & Social Sciences

Minderbroedersweg 4-6

6211 LK Maastricht

043.388.222

<http://www.maastrichtuniversity.nl/web/show/id=107489/langid=42>

De faculteit der Cultuurwetenschappen biedt verschillende bachelor- en master opleidingen. Deze opleidingen houden allemaal verband met Europese Studies of Cultuurwetenschappen

School for Oncologie and Developmental Biology

Universiteitssingel 40

6229 ER Maastricht

043.388.186.3

secretariaat-GROW@maastrichtuniversity.nl

www.grow-um.nl

GROW is de School voor oncologie en ontwikkelingsbiologie op het Maastricht Universitair Medisch centrum (MUMC +). GROW richt zich op onderzoek en onderwijs van de (epi-) genetische en cellulaire concepten, evenals (micro) milieu factoren die ten grondslag liggen aan de normale en abnormale ontwikkeling.

Institute for Corporate Law, Governance and Innovation Policies

Bouillonstraat 1-3

6211 JH Maastricht

043.388.304.0

icgi@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/web/Institutes/ICGI.htm

ICGI is een onderzoeksinstituut verbonden aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht die wetenschappelijk onderzoek op eigen initiatief en op initiatief van de Commissie verricht. ICGI publiceert, raadpleegt en biedt PhD onderzoek door middel van toezicht en coachen, onderwijs en opleidingen. Het doel van

het onderzoek is het aantonen van de interactie tussen wetten en regels in een alsmaar veranderende politieke omgeving.

International Centre for Integrated assessment and Sustainable development

Kapoenstraat 2
6211 KW Maastricht
043.388.266.2

icisoffice@maastrichtuniversity.nl
www.icis.unimaas.info

ICIS, aan de Faculteit of humanities and sciences, van de Universiteit Maastricht, werd opgericht in 1998. ICIS adresseert complexe problemen van de planeet en haar bewoners. Haar doelstelling is onderzoek uit te voeren en educatie te bieden op het gebied van duurzame ontwikkeling.

Institute for Globalisation and International Regulation

Bouillonstraat 1-3
6211 JH Maastricht

igir-law@maastrichtuniversity.nl
www.maastrichtuniversity.nl/igir

Het Institute for Globalisation and International regulation (IGIR) is een interdisciplinair onderzoek instituut, gevestigd aan de rechtsfaculteit van de Universiteit Maastricht. De missie van het Instituut is onderzoek, cursussen en seminars aan te bieden en te adviseren over de rol van internationale regelgeving bij het aanpakken van de problemen en uitdagingen die voortvloeien uit het proces van economische globalisering.

Maastricht Brain Imaging Centre

Oxfordlaan 55
6229 ER Maastricht
043.388.180.2

<http://www.maastrichtuniversity.nl/web/show/id=5638356/langid=42>

Het Maastricht Brain Imaging Center (M-BIC) is een onderzoekscentrum opgericht door de Faculteit Psychologie en neurowetenschappen van de Universiteit van Maastricht. Het biedt onderzoeksfaciliteiten door middel van magnetic field MR scanners. De kern van het onderzoek van M-BIC wordt gevormd door de Afdeling Cognitieve Neuroscience.

Maastricht Centre for Entrepreneurship

Tongersestraat 49
6211 LM Maastricht
043.388.398.0

info@mc4e.nl
www.mc4e.nl

Het centrum van Maastricht voor ondernemerschap (MC4E) van de Universiteit Maastricht biedt starters ondersteuning aan studenten in Maastricht en helpt beginnende ondernemingen om door te groeien.

Maastricht Centre for European Governance

Postbus 616
6200 MD Maastricht
043.388.347.6

mceg-fasos@maastrichtuniversity.nl
www.mceg-maastricht.eu/

Het Maastricht Centre of European Governance stelt zich ten doel de ontwikkeling van educatie en onderzoek gerelateerd aan de Europese Unie, binnen de Universiteit van Maastricht, te bevorderen. Zij doen dit door de interactie tussen de verschillende faculteiten te bevorderen en de ontwikkeling van het PGO systeem te bevorderen voor studenten en afgestudeerden.

Maastricht European Private Law Institute

Bouillonstraat 1-3
6211 JH Maastricht
043.388.302.0

mepli@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/web/Institutes/MEPLI.htm

M-EPLI is het Maastrichts Europees Instituut Europees privaatrecht. M-EPLI voert fundamenteel onderzoek op het gebied van Europees privaatrecht die betrekking hebben op niet alleen de wet van het contract, eigenschap en onrechtmatige daad, maar ook het Europese procesrecht, Europese juridische theorie en Europese juridische geschiedenis.

Centre for Data and Information Management

P. Debyeplein 1
6229 HA Maastricht
043.388.225.7

info-memic@memic.unimaas.nl

www.memic.unimaas.nl/

MEMIC, centrum voor Data en informatiemanagement, vergemakkelijkt databeheer in wetenschappelijk onderzoek, onderwijs en gezondheidszorg projecten, door het adviseren en ondersteunen van het logistieke proces van data collectie, informatie beheer en kennis extractie.

Maastricht research school of Economics of Technology and Organisations

Tongersestraat 53
6211 LM Maastricht
043.388.383.0

meteor@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/web/Faculties/SBE/Theme/ResearchPortal.htm

METEOR, de Maastricht Research School of Economics of Technology and Organizations, is de centrale autoriteit voor wetenschappelijk onderzoek en beheert de SBE PhD programma's en houdt toezicht op de kwaliteit en productiviteit.

Institute for Transnational Legal Research

Bouillonstraat 1-3
6211 JH Maastricht
043.388.306.0

metro.institute@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/metro

METRO initieert en stimuleert rechtsvergelijkend en grensoverschrijdend juridisch onderzoek en organiseert congressen over uiteenlopende juridische thema's. Bovendien, het Instituut publiceert het Maastricht Journal of European en Comparative Law en de Ius Commune Europaeum boekenreeks.

Maastricht Graduate School of Governance

Keizer Karelplein 19
6211 TC Maastricht
043.388.465.0

info-governance@maastrichtuniversity.nl

<http://mgsog.merit.unu.edu/>

De missie van de School is het opleiden van specialisten met een groot scala aan academische kennis gecombineerd met leiderschap kwaliteiten. Dit om de democratische overheidsinstellingen te versterken zowel in het binnen als buitenland.

Centre for Research on HIV/Aids Prevention & Education

Universiteitssingel 5
6229 ES Maastricht
043.388.190.8

reshape-list@reshapeonline.eu

www.reshapeonline.eu

De Maastricht-Center for Research on HIV/AIDS-preventie en onderwijs (RESHAPE) is een groep van onderzoekers die voornamelijk geïnteresseerd is in AIDS/HIV gerelateerde onderwerpen. RESHAPE voert onderzoeksprojecten uit gericht op verschillend gedrag, sociale en culturele aspecten van HIV/AIDS.

School for Mental Health and Neuroscience

Universiteitssingel 40
6229 ER Maastricht
043.388.102.1

m.moers@maastrichtuniversity.nl

<http://mhens.unimaas.nl/>

De belangrijkste doelstellingen van MHeNS is neurowetenschappelijk onderzoek te verrichten en om dit te onderwijzen aan Master- en PhD-studenten.

Diagnostics for cancer control

Oxfordlaan 70
6229 EV Maastricht
043.388.580.4

info@mubio.com

www.mubio.com

MUbio BV (MUbio), een spin-off biotechbedrijf van Maastricht University sinds 2000, heeft de ambitie om een belangrijke speler op het gebied van monoculaire antilichamen te worden door de ontdekking en validatie van nieuwe doelstellingen met toepassingen in diagnostische testen.

Centre for International Cooperation in Academic Development

Minderbroedersweg 4-6, room 2.138
6211LK Maastricht
043.388.351.3

www.maastrichtuniversity.nl/web/Misc/MUNDO.htm

hennie.sijen@maastrichtuniversity.nl

Het Maastricht Universitair Centrum voor internationale samenwerking in academische ontwikkeling (MUNDO) stelt zich ten doel educatieve ontwikkeling en innovatie in de derde wereld te bevorderen.

Maastricht Virtual Knowledge Studio

Sally.wyatt@maastrichtuniversity.nl
043.388.253.8

www.fdcw.org/maastrichtvks

De Virtual Knowledge Studio is bedoeld ter ondersteuning van onderzoekers in de geesteswetenschappen en sociale wetenschappen door de creatie van nieuwe wetenschappelijke praktijken, en het stimuleren van reflectie over e-onderzoek. Een kernfunctie van de VKS is de integratie van analyse en ontwerp in een nauwe samenwerking tussen sociale wetenschappers, Geesteswetenschappers en informatie technologiedeskundigen.

School for Nutrition, Toxicology and Metabolism

Universiteitssingel 40
6229 ER Maastricht
043.388.147.6

M.Grispen@maastrichtuniversity.nl

www.nutrim.unimaas.nl

NUTRIM School voor voeding, toxicologie en metabolisme van Maastricht University Medical Centre + (MUMC+) initieert een translationeel onderzoek naar voeding, gezondheidsvoordelen en risico's door zich te concentreren op de stofwisseling en chronische inflammatoire ziekten.

Research Centre for Education and the Labour Market

Tongersestraat 53
6211 LM Maastricht
043.388.364.7

secretary-roa-sbe@maastrichtuniversity.nl

www.roa.nl

Het Researchcentrum voor onderwijs en de arbeidsmarkt (ROA) is een onderzoeksinstituut van de Maastricht University School of Business and Economics, opgericht in 1986. Door middel van haar onderzoek beoogt het Instituut de verbanden tussen onderwijs en de arbeidsmarkt te verbeteren.

School of Health Professions Education

Universiteitssingel 40

6229 ER Maastricht

043.388.579.8

she-oifdg@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/she

The Maastricht School of Health Professions Education (SHE) biedt onderwijs en onderzoek op het gebied van de gezondheidszorg. SHE biedt ook verschillende bachelor en master opleidingen in dit gebied.

Top Institute for Evidence Based Education Research

Kapoenstraat 2

6211 LW Maastricht

043.388.442.9

carla.lenssen@maastrichtuniversity.nl

www.tierweb.nl/

The Top Institute for Evidence Based Education Research (TIER) is een interuniversitaire Top Instituut dat onderzoek op het gebied van bewijs verricht. TIER heeft drie partners: Universiteit Maastricht, de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit van Groningen.

The Maastricht Forensic Institute

Universiteitssingel 40

6229 ER Maastricht

043.388.219.8

manon.jacobs@tmfi.nl

www.maastrichtuniversity.nl/web/Themamaastrichtforensicinstitute/TMFI.htm

Het Maastricht Forensic Institute (TMFI) verenigt alle wetenschappers die actief zijn binnen de Universiteit van Maastricht in forensische onderwijs en onderzoek. Het Instituut biedt een forum voor debatten over de forensische wetenschap, geeft forensisch onderwijs, stimuleert onderzoek projecten en inspecteert de kwaliteit van het forensisch wetenschappelijk werk.

United Nations Student Organisation Maastricht

Bonnefantenenstraat 2

6211 KL Maastricht

<http://www.myunsa.org/>

De doelstelling van UNSA Maastricht luidt: "het verspreiden van informatie over de structuur en het functioneren van de Verenigde Naties en de subsidiaire organen, alsmede onderwijs en wederzijds begrip tussen de Europese volkeren door het overbrengen van de fundamentele van de internationale betrekkingen, inzicht in het functioneren van internationale organisaties, alsmede de kennis over de landen van de wereld en de internationale zaken aan haar leden en andere personen geïnteresseerd te bieden."

FASoS Research Institute

Grote Gracht 90-92

6211 SZ Maastricht

043.388.309.9

research-fasos@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/web/Faculties/FASoS/Theme/ResearchPortal.htm

Het Onderzoeksinstituut van de Faculteit der Cultuurwetenschappen aan de Universiteit van Maastricht richt zich op samenlevingen en culturen zoals ze tijdens de moderne en hedendaagse tijdperk ontwikkelen. Ze bestuderen de relaties van europeanisering, globalisering, wetenschappelijke en technologische ontwikkeling, politieke verandering en culturele innovatie.

Maastricht Centre for European Law

Bouillonstraat 1-3
6211 JH Maastricht
043.388.323.3

mcel@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/europeanlaw

Het Maastricht centrum voor Europese wetgeving streeft naar de studie van de Europese wetgeving vanuit een interdisciplinaire, transnationale en meertalige perspectief. Het beoogt de bevordering van de samenwerking tussen wetenschappers die werken op het gebied van Europees recht in Maastricht en elders.

Maastricht Centre for Human Rights

Bouillonstraat 1-3
6211 JH Maastricht

humanrights@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/humanrights

Het centrum heeft twee onderzoeksprogramma's: globalisering en mensenrechten en strafrecht en Criminologie in een internationale context. Het centrum organiseert conferenties, seminars en lezingen, sponsort publicaties en helpt bij subsidieaanvragen.

Maastricht Centre for Taxation

Bouillonstraat 1-3
6211 JH Maastricht
043.388.314.8

taxation@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/taxation

Het Maastricht centrum voor belastingen (MCT) is een interdisciplinair onderwijs- en onderzoekscentrum gewijd aan internationale en Europese belastingen.

Maastricht University India Institute

krista.knopper@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/web/Misc/UMIndia/MaastrichtUniversityIndiaInstitute.htm

Het Maastricht Universitair India Instituut is bedoeld als een ontmoetingsplaats voor academici en professionals die werkzaam zijn op het gebied van hedendaags India. Vanaf hier kunt u informatie over de Universiteit van Maastrichts gezamenlijke onderzoek en onderwijs projecten uitgevoerd samen met partners in India vinden evenals MUII gebeurtenissen of programma's met betrekking tot hedendaags India.

Montesquieu Instituut Maastricht

Bouillonstraat 1-3
6211 LH Maastricht
043.388.314.5

montesquieu@maastrichtuniversity.nl

www.maastrichtuniversity.nl/mi

Het Montesquieu Instituut Maastricht is een onderzoekscentrum gewijd aan Europese en vergelijkende parlementaire studies. Het begon haar activiteiten in 2008. Het Instituut is ondergebracht bij de Rechtenfaculteit.

Research Project Maastricht

Tongersestraat 43 2.011
6211 LM Maastricht
043.388.393.1

contact@researchproject.nl

www.researchproduct.nl

Onderzoek Project Maastricht is een instelling die is afgestemd op de Universiteit van Maastricht voor de ontwikkeling van onderzoek voor de betrokken ondernemingen in ontwikkelingseconomieën.

MATEUM Mathematische Technologie

Geusseltweg 19C
6225 XS Maastricht
043.362.831.6
contact@mateum.nl
www.mateum.nl

Mateum biedt advies en technologische innovaties op het gebied van efficiëntie, ontwikkelingsplannen en optimalisatie.

European Graduate School of Neuroscience

Universiteitssingel 40
6229 ER Maastricht
043.388.102.1
secr.euron@maastrichtuniversity.nl
www.euronschool.eu

De Europese Graduate School of Neuroscience is een internationaal onderzoek en opleidingsnetwerk van elf universiteiten in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland.

Talencentrum / Language Centre

Sint Servaasklooster 32
6211 TE Maastricht
043.388.509.3
talencentrum@maastrichtuniversity.nl
www.maastrichtuniversity.nl/web/show/id=616803/langid=43

Het talencentrum is opgericht in 1989 met het doel Maastrichts universitair personeel en studenten te voorzien van professionele ondersteuning bij het gebruik van vreemde talen. Het is uitgegroeid tot een centrum dat cursussen verstrekt voor duizenden klanten uit zowel de universitaire als de zakelijke wereld.

Ius Commune Onderzoekschool

Bouillonstraat 1-3
6211 LH Maastricht
043.388.320.7
marjo.mullers@maastrichtuniversity.nl
www.iuscommune.eu

Ius Commune ondersteunt het onderzoek van de onderzoekers die deel uitmaken van de School. Daarnaast organiseert de School de opleiding voor de PhD-studenten die zijn toegelaten tot de School.

Hogeschool Zuyd (HZ)

Brusselseweg 150
6217HB Maastricht
043.346.666.6
info@zuyd.nl
www.zuyd.nl

De Hogeschool Zuyd biedt verschillende HBO Bachelor en Master opleidingen aan, zowel binnen als buiten Maastricht. Samen met haar regionale partners ontwikkelt Hogeschool Zuyd verschillende opleidingsmethodes om het beste uit haar huidige en toekomstige studenten te halen.

Academy of Fine Arts and Design (ABKM)

Herdenkingsplein 12
6211PW Maastricht
043.346.667.0
info.abk@zuyd.nl
www.abkmaastricht.nl

De Academie staat voor interdisciplinaire kunst, een internationale driejarige Bachelor programma voor de creatieve, veelzijdige en intelligente student. Het bouwt bruggen tussen de kunst, wetenschappen en samenleving.

Conservatorium Maastricht/Classic

Bonnefantenstraat 15
6211KL Maastricht
043.346.668.9

info.conservatorium@zuyd.nl

www.conservatoriummaastricht.nl

De afdeling Classic biedt bachelor en master opleidingen aan voor de gebieden orkest, solozang en opera. Ze leiden jonge getalenteerde studenten op tot professionals die succesvol zijn in de huidige veeleisende arbeidsmarkt.

Conservatorium Maastricht/Jazz,Pop,Teaching

Franciscus Romanusweg 90
6221AH Maastricht
043.346.626.0

info.conservatorium@zuyd.nl

www.conservatoriummaastricht.nl

De afdeling Jazz/Pop behandelt componeren, arrangeren, spelen en uitvoeren. Een internationaal onderwijs team verhoogt de creativiteit en fantasie van de studenten en stimuleert het maken van nieuwe muziek.

European Studies

Brusselseweg 150
6217HB Maastricht
043.346.666.6

info.ficb@zuyd.nl

www.europeanstudies-maastricht.nl

Europese Studies Maastricht is een vier jaar durende Bachelor studieprogramma, dat zich richt op een breed scala van onderwerpen die zijn gekoppeld aan Europa zoals communicatie, recht, cultuur en politiek, handel en buitenlandse talen.

Hotel Management School

Bethlehemweg 2
6222BM Maastricht
043.346.666.6

infohotelschool@zuyd.nl

www.hotelschoolmaastricht.nl

Hotel Management School Maastricht is een educatief instituut met een internationale erkenning en reputatie. Inschrijving staat momenteel op ongeveer 1.100 studenten.

International Business and Languages

Brusselseweg 150
6217HB Maastricht
043.346.666.6

info.ibs@zuyd.nl

www.ibsmaastricht.nl

Communication and Multi Design

Brusselseweg 150
6217HB Maastricht
043.346.650.0

Kristine.kerkhofs@zuyd.nl

www.c-md.nl

De C-MD studies, denkt en werkt vanuit menselijk gedrag, hun behoeften en eisen om tot een oplossing te komen door het koppelen van multimedia (tekst, foto, video, audio, animatie) met interactieve apparaten en/of installaties ingeschakeld door beschikbare technologie.

Oriental Languages and Communication

Brusselseweg 150
6217HB Maastricht
043.346.666.6

info.fibc@zuyd.nl
www.otcmaastricht.nl

In het Oosterse talen en communicatie (OTC) programma, worden studenten opgeleid tot professionals die kunnen helpen bij het overwinnen van communicatieproblemen tussen Oost en West.

Masters of Architecture & Arts

Brusselsestraat 75
6211PL Maastricht
043.321.964.5

www.mmaa.eu

De Maastricht masters of Architecture and Arts opleiding is de vervolgstudie van de Maastricht Academy of Fine Arts and Design, ABKM.

Toneelacademie

Lenculenstraat 31-33
6211KP Maastricht
043.346.660.0

toneelacademie@zuyd.nl
www.toneelacademie.nl

De Maastricht Toneel academie staat zeer goed aangeschreven binnen en buiten Nederland. Talloze bekende theater, TV en film acteurs hebben getraind met ons, evenals een groot aantal theaterregisseurs, artistiek directeurs, toneelschrijvers en scenarioschrijvers.

Jekerstudio

Lenculenstraat 31-33
6211KP Maastricht
043.346.669.0

info@jekerstudio.com
www.jekerstudio.com

De Jekerstudio is een plek waar jong Europees theatertalent wordt opgeleid voor de internationale arbeidsmarkt. Dit wordt gerealiseerd door het organiseren van masterclasses, workshops, conferenties en festivals.

Comparative European Social Studies

Brusselseweg 150
6217HB Maastricht
043.346.656.1

inge.stapelvoort@zuyd.nl
www.maccess.nl

MACCESS is bedoeld voor afgestudeerde sociale professionals (maatschappelijk werkers, sociale pedagogen, hulpverleners enz.), evenals studenten met een graad in de sociale wetenschappen. Het biedt de mogelijkheid om een vergelijkende onderzoek en onderzoek op het gebied van sociale beroepspraktijk en/of sociaal beleid in een Europese context uit te voeren.

Vertaalacademie

Brusselseweg 150
6217HB Maastricht
043.346.666.6

www.vacmaastricht.nl

De Vertaalacademie in Maastricht is een vier jaar durende bachelor opleiding.

ZELFSTANDIGE INSTELLINGEN EN INSTITUTEN

European Centre for Development Policy Management

Onze Lieve Vrouweplein 21

6211HE Maastricht

043.350.290.0

info@ecdpm.org

www.ecdpm.org

ECDPM is een "onderzoek en uitvoering instituut". Haar belangrijkste doel is om tot doeltreffende partnerschappen tussen de Europese Unie en de ontwikkelingslanden, in het bijzonder Afrika, te komen.

The Cicero Foundation

Hondertmarck 45D

6211 MB Maastricht

043.326.060.2

cicerofoundation@gmail.com

www.cicerofoundation.org

De Stichting is een onafhankelijke Nederlandse non-profit organisatie en "think tank" wiens doel het is om een breed, mondiaal forum te creëren om zo de kwesties die van essentieel belang voor de Europese integratie zijn te bespreken.

European Journalism Centre

Oranjeplein 106

6224 KV Maastricht

043.325.403.0

info@ejc.net

www.ejc.net

Het Europese centrum voor journalistiek (EJC) is een onafhankelijk, internationaal, non-profit instituut dat gewijd is aan de hoogste normen in de journalistiek, voornamelijk via de voortgezette opleiding van journalisten en media professionals. Voortbouwend op haar uitgebreide internationale netwerk, werkt het centrum als een facilitator en partner in een breed scala aan opleidingsprojecten.

European Journalism Training Association

Oranjeplein 106

6224 KV Maastricht

043.325.403.0

info@ejta.eu

www.ejta.eu

De doelstelling van de vereniging is de stimulering van Europese samenwerking in de journalistiek, educatie en medio carrière opleiding tussen non-profit opleidingsinstituten, en het ontwikkelen van een professionele manier om de opleiding journalistiek te verbeteren.

European Association of Labour Economists

Maastricht University, P.O. Box 616

6200MD Maastricht

043.388.364.7

eale-sbe@maastrichtuniversity.nl

www.eale.nl

The European Association of Labour Economists werd in 1989 opgericht ter bevordering van de vooruitgang van de kennis op het gebied van arbeidseconomie in Europa en elders.

Research Institute for Knowledge Systems

Witmakersstraat 10
6211 JB Maastricht
043.350.175.0
info@riks.nl
www.riks.nl

De laatste 20 jaar produceert RIKS software systemen ter ondersteuning van planners door de impact van beleidsalternatieven te testen op hun stad, regio of land.

MATEUM Mathematische Technologie

Geusseltweg 19C
6225 XS Maastricht
043.362.831.6
contact@mateum.nl
www.mateum.nl

Mateum biedt advies en technologische innovaties op het gebied van efficiëntie, ontwikkelingsplannen en optimalisatie.

Stichting Model European Parliament Limburg

info@meplimburg.nl
www.meplimburg.nl

De Stichting Model Europees Parlement (MEP) organiseert simulaties van sessies van het Europees Parlement waar middelbare scholieren in mee kunnen doen om zo kennis te vergaren over de Europese Unie.

Expert Centre for Sustainable Business and Development Cooperation

043.387.080.8
deboer@msm.nl
www.ecsad.nl

Het Expert Centre voor duurzaam ondernemen en ontwikkelingssamenwerking is een toonaangevende onderzoeksinstituut dat zich onder meer bezig houdt met opleidingen en consultancy voor internationale en lokale bedrijven en de interactie tussen de voornoemde en de publieke sector.

Limburg Centre for Social History

Sint-Pieterstraat 7
6211 JM Maastricht
043.328.419.1
info-shcl@maastrichtuniversity.nl
www.shclimburg.nl

De SHCL is gespecialiseerd in de sociaaleconomische en sociaal-culturele geschiedenis van Limburg in de 19de en 20ste eeuw. Ze bestuderen dit onderwerp met behulp van een uitgebreid documentatiecentrum.

Teikyo Europe bv

Brouwersweg 100
6216 EG Maastricht
043.346.730.0
info@tuh.nl
www.teikyo-europe.nl

De Teikyo Europe B.V. is een Japanse Universiteit met verscheidene internationale programma's in Maastricht, Europa en de rest van de wereld. Hun programma's zijn gericht op de Japanse en Amerikaanse studenten.

United World College

Discusworp 65
6225 XP Maastricht
043.241.041.0
info@uwcmaastricht.com
www.uwc-maastricht.com

UWC Maastricht werd geopend in september 2009 als het 13e lid van de familie 'United World Colleges'. De Stichting is het resultaat van het enthousiasme en de betrokkenheid van UWC commissies in Nederland, België, Luxemburg en Duitsland.

Berlitz Maastricht

Sint Pieterskade 26 D
6212 AD Maastricht
043.711.384.0
www.berlitz.nl/nl/maastricht

Berlitz is een talentcentrum dat is verhuisd naar Maastricht in 1993. Het biedt een grote verscheidenheid van taalcursussen voor studenten, bedrijven, multinationals en gouvernementele organisaties.

Baylor University Maastricht <http://www.baylor.edu/?buref=661-48570>

jackie_blankenship@baylor.edu
www.baylor.edu

Het Baylor in Maastricht programma is ontworpen om studenten de mogelijkheid te bieden om te reizen en te studeren.

Jan van Eyck Academie

Academieplein 1
6211 KM Maastricht
043.350.373.7
info@janvaneyck.nl
www.janvaneyck.nl

De Jan van Eyck Academie is een postacademisch art instituut. Het biedt kunstenaars, designers en theoretici de mogelijkheid om hun talenten verder te ontplooiën. Hiervoor maakt de Jan van Eyck de expertise van haar medewerkers, de ervaring van professionals op het gebied en de vele faciliteiten beschikbaar aan internationale toptalenten die zich bevinden in de ideale omgeving om uit te blinken.

Talenacademie Nederland

Valkenburgerweg 177
6419 AT Maastricht
045.576.306.1
info@talenacademie.nl
www.talenacademie.nl

De Language Academy is een onafhankelijke projectkantoor, een expertisecentrum voor taalonderwijs en taalbeleid op Euregionale, nationaal en Europees niveau. Het is het enige pedagogische centrum in Nederland die volledig gespecialiseerd is in taalonderwijs en taalbeleid.

Maastricht School of Management

Endepolsdomein 150
6229 EP Maastricht
043.387.080.8
info@msm.nl
www.msm.nl

De Maastricht School of Management biedt de prestigieuze opleidingen genaamd MBA, MSc, EMBA, GDMBA, DBA en PhD aan. Ze bieden ook opleidingen aan gericht op het verbeteren van de kennis in het desbetreffende vakgebied.

Euregio Maas-Rijn

Limburglaan 10
6229 GA, Maastricht
043.389.749.2
euregio@euregio-mr.nl
www.euregio-mr.org

Euregio-Maas-Rijn stelt zich ten doel de levenskwaliteit van de mensen en bezoekers te verbeteren door middel van informatie, communicatie en samenwerking in de vijf partnerregio's.

The Network Towards Unity for Health

Universiteitssingel 60
6229ER Maastricht
043.388.152.4
secretariat@network.unimaas.nl
www.thenetworktufh.org

The Network: Towards Unity for Health is een internationale organisatie bestaande uit instituties en organisaties m.b.t. geneeskunde die zich als doel stelt de gelijkheid binnen de gezondheidszorg te bevorderen door communicatieonderzoek en dienstverlening.

Life Sciences Limburg

Boschstraat 76
6201BH Maastricht
043.328.028.0
info@lifescienceslimburg.nl
www.lifescienceslimburg.nl

LifetecZone is een organisatie die samenwerking en connectives legt voor de gezondheidszorg in Zuid-Nederland.

Development, Production and Sale of Diagnostics in the Field of Cancer Control

Oxfordlaan 70
6229 EV Maastricht
043.388.580.5
info@mubio.com
www.mubio.com

Door goede contacten te onderhouden met verschillende academische organisaties en onderzoeksinstituten verbreed MUBio haar kennis en producten m.b.t. verschillende vormen van kanker.

Bureau Europa

Timmerfabriek
Boschstraat 9
6211 AS Maastricht
043.350.302.1
info@bureau-europa.nl
www.bureau-europa.nl

Bureau Europa is een zelfstandige organisatie voor architectuur en vormgeving gericht op Europa en de Euregio.